

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő:
VÉSEI JÓZSEF.

Felolvasó szerkesztő:
BRAUN SÁNDOR.

Kiadja:
A SZERKESZTŐSÉG.

Égész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt.).
Egyes szám Budapestén 8, vidéken 10 fillér.

Százéves évfordulók.

Irta: *új. Abrányi Kornél.*

Budapest, július 10.

Ezelőtt tizenegy évvel múlt el a gróf *Széchenyi István* születésének századik évfordulója. És csodálatos módon, minden zaj és ünnepség nélkül. A Széchenyi-kultusz mai főapostolai már mind szerepvivők voltak akkor is és a Széchenyi alkotásai közül még akkor is életben voltak az Akadémia, a Nemzeti Kaszinó, a Lovaregylet, sőt a Köztelek is. És mégis a „legnagyobb magyar” születésének századik évfordulója úgy múlt el, mint egy csöndes mise a dóm valamelyik félreeső fülkéjében. Vajjon miért?

Most ennek az évnek őszén következik el a *Kossuth Lajos* születésének századik évfordulója; — s ha a függetlenségi párt nem mozgatná az ügyet, alighanem ez is úgy mulnék el, mint a Széchenyié. Pedig *Kossuth Lajos* még időnk sem volt elfeledni; hisz csak nyolc év előtt temették el. És mégis két hónappal a százéves évforduló előtt nemcsak hogy a megünneplési program nem ismeretes, hanem még azok is ismeretlenek, akik egy ily ünnepi program készítésére hivatottak lesznek. Vajjon miért?

Nem élnek-e a nemzetben, vagy a nemzettel együtt *Széchenyi* és *Kossuth*? De igen! — A nemzet szívében hordja őket és lelükkel gondolkozik. Csakhogy mintha egy szűkebb felekezett által lenne lefoglalva mind a kettő. És mintha nem egy nagy és egyetemes történelmi életet élnének ők, hanem mintha ma is aktuális politikai áramlatokat és társadalmi irányzatokat vezetnének.

Mind a kettő a nemzet egyesítésén dolgozott s mindkettőnek halhatatlan érdeme, hogy ennek az ideálnak utját törte. És mégis ma mindkettőnek kultusza elválasztó vonalakkal van körülveve. Sőt mintha a Széchenyi-

kultusz ma nem abban állana, amit ő a *Hitel*, a *Világ* és a *Stadium* című könyveiben letett, hanem abból, amit a forradalom után mind-ezekből megbánt s amikért *Döblingben* irtózatos lelkifurdalások közt vezeklett! — Van egy levele *Széchenyinek* 1850 szeptember 7-éről, melyben minden szerencsétlenségért, ami Magyarországot romlásba döntötte, önmagát okolja. „Én, a dicső *Széchenyi Ferenc* fia és *Festetic György* unokaöccse! Én tettem ezt! *Kossuth* etc. mind ártatlanok, mert mindent, amit tettek, lázban tették, melyre én csigáztam őket. Több igazi szabadság sehol sem volt, mint Magyarországon, és ha lassan halad, kezét fogva a kormányval, az annyira erényes és jó dinasztáival, és barátja marad alkotmányának, és a német fajtól, vagy jobban mondva, az ausztriaiótól nem tagadja meg rokonszenvét és a sok politika helyett, úgy, mint indult, az emberszeretet útján halad, tömlőcököt javít és népiskolákat állít, ipart mozdít elő, nyelvháboruba nem keveredik, ma Budapest és Hunnia paradicsom volna.”

„Ha a magyar természettudományokat kultivál, humanitást és ipart üz és gyakorol és a bibliát zsinórmértékül veszi, úgy végre is, talán évszázadok alatt, tulszárnyalja a világ minden népét. S most minden összetörve, szétrombolva az én bűnöm, az én könyveim, az én erkölcstelen életem által.”

„Ha én az arisztokráciát porba nem taposom, most Magyarország divatban lenne. Ő adná a tönust. Az én örökös témám, hogy Magyarország mindenben hátra van és veszedelem környezi s csak nemzetisége a palladium, — a nemzet fiatal részét végre is örülltette. Okos öreg emberek látták ezt, de az árak ellent nem állhattak.”

„Nekem mindenem volt a gondviseléstől, hogy egy ország boldogítója lehessen. Születés, egészség, gazdság, szent szülők, uri állás. S én egy szivtelen csábító lettem, ki előtt semmi szent nem volt.”

„Én mondtam, hogy „*Magyarország lesz!*” — und ganz richtig, nur nicht für uns... aber für Juden etc.”

„Csak *Kossuth*nál ne ellenségeskedtem, csak neki ne opponáltam volna! Ő az egyesítést Pesten de facto lehetetlenné tette volna. *A centralisatio Pesten iszonyu hiba volt!* *A vármegyében feküdt a konstitúció és a municipalis szabadság ereje*, a nélkül, hogy az egységes kormányzatnak és a rendnek veszélyes lett volna.”

Ime, csak néhány részlet a *döblingi* levelekből, — s nincs-e meg a frappans hasonlat eme részletek, ama jelszavak közt, melyekkel ma a Széchenyi-kultusz üzik azok, akik önmagukat tartják a Széchenyi-hagyományok legilletékesebb és leghivatottabb magyarázóinak?

És *Kossuth Lajos* is, a demokracia apostola, a jobbágyság felszabadítója, nincs-e épp így lefoglalva? S a mai *Kossuth-kultusz* tartalma is nem inkább azokhoz a levelekhez áll-e sokkal közelebb, melyeket *Kossuth* a forradalom után írt, mintsem azokhoz a nagy tetekhez, melyeket 1848 előtt cselekedett? Pedig miben áll úgy *Széchenyinek*, mint *Kossuthnak* igazi öröksége? — Csak abban, amiben *Széchenyi* a magyar nemzet újjászületési processzusát megindította s amiben *Kossuth* ezt — *Széchenyi* akarata ellen gyorsítva — befejezte.

Ah! Ha a nemzet sohasem állt volna meg ezen az uton! Ha úgy a *Széchenyi*, mint a *Kossuth-kultusz* apostolai sohasem szüntenek volna meg ennek az igazi örökségnek végrehajtói lenni! — Akkor sem a *Széchenyi* születésének századik évfordulója nem mulhatott volna úgy el, mint egy csöndes mise, — sem pedig a *Kossuth Lajos* születésének évfordulója nem közelednék úgy, mint egy olyan udvariassági aktus, melytől az egyik ember fölmelegszik, a másik pedig fázik!

TÁRCA

Janika gyilkosa.

— A *Budapesti Napló* eredeti tárcája. —

Irta: *Godá Géza.*

A ház előtt megáll a kocsis. Egy fiatal parasztember ül rajta, gémberedett kezében fogja a gyeplőt s a foga közül szisszent a lovaknak.

— Hé! Hé!

A két sárka a farkával legyezi magát s nézeget. A paraszt leszáll a kocsijáról, megemeli a kalapját s így szól:

— Adjon isten!

— Jó napot!

— No, mit hozott kigyelmed?

— Viszek — mondja csöndesen.

A székéren szalma van s látszik, hogy gondosan rejteget valamit. A paraszt azonban nem szól, vár s nézeget. Végre a homlokát törülgeti s nagyot sóhajt.

— Baj van, uram! — mondja.

— Mi baj van?

A szeméből egy-két könnyesepp szivárog lassan s a keze fejével, a gémberedett ujjával törülgeti.

— Koporsót viszek.

A szalma alatt csakugyan kis, kékre mázolt koporsó van, aminőbe gyermekhalottat szoktak befektetni. Fölül rá van írva nagy fehér betűkkel:

— Kovács Jani. Élt hét évet.

— Mi baja volt a gyermeknek?
— Nagy baja volt annak — mondja a paraszt s ujra könnyezik.
— Gondolom, hogy nagy lehetett, ha belehalt.

— Megrugta a ló.
— Melyik?
— Ez a szélső — mondja s az egyik lóra mutat.

— Aztán hogy történt az eset?
— Hogy? Az Isten jobban tudja. Nem kérlek azt már, hogy hogyan történt, csak hogy megtörtént. A gyerek meghalt ott helyben. Egyet sem tudott szólni.

— Ez a gebe?
A paraszt néz, egy kissé fölkapja a fejét s végigtekint a lován. Valami nagyon bánthatja, mert nem felel, csak a lovát nézi. Nagysokára aztán megszólal:

— Nem gebe ez, uram. Jó ló ez. Agyon is vertem volna, ha nem volna olyan jó ló.

— Ha ember lett volna, aki a fiát elpusztította, bizony agyonverte volna kigyelmed.

A paraszt gondolkodik. Azt gondolja, hogy ez igaz. Az embert agyonverik az ilyenért, mert a fiát jobban szereti mindenki, mint a másik embert, de a ló megszabadul a büntetéstől.

— Az azért van, uram — mondja aztán, miközben összehuzza a szemét — mert az ember okos teremtmény. Föl tudja gondolni, hogy mit cselekszik. Nagyobb büntetés is dukál neki, mint az állatnak. De az állat nem gondolkodik, csak rug, ha nagyon espi a légy. Nem nézi, hogy hova rug s az olyan kis gyereknek, mint az én fiam is volt, nem kell sok. Kicsi testből hamar kiszalad a lélek.

Bámulom, hogy mennyire védi a lovát ez az ember. Azt a lovát, amelyik megölte a Janikáját, az egyetlen fiát s azt gondolom, hogy talán nincs is szeretet a szívében a fia iránt.

— Jó gyerek volt a Jani?
— Jó? Hát mint afféle gyerek. Olykor jó, olykor csintalan.

— Szép volt?
— Nagyon!
— Szőke? Fekete?

— Szőke. Gyönyörű két szemű volt, mint az anyjának. Olyan erősféle gyerek volt. Egy kicsit verekedős, mint én voltam gyerekkoromban s úgy bánt már a csikókkal, mintha tízennyolc éves lett volna. Gyönyörűség volt nézni azt a gyereket, uram, ha a csikók körül foglalatoskodott.

— Hétéves gyerek?
— Annyi. Van olyik, aki már a bölcsőben ránevet a lóra. Már az ilyen parasztyerek. Az urigyerek még husz éves korában is fél tőle. Láttam a katonaságnál.

— A Jani is rámosolygott?
— Hát talán rá, már arra nem emlékszem, de ő is olyan volt, mint a többi gyerek. Szerette a lovát.

— No én agyonverném, ha még olyan jó ló lenne is.

— A lovát?
— Azt.

— Miért? Nem bűnös az abban.
— Dehogyan nem bűnös.

— Már miért volna?
— Csak.
— A lónak az a szokása, hogy rugjon, ha

De mindegy! — Bármennyire ki is zökentették a történelmi fejlődést egyenes útjából a balsors béditvényei, — a nemzet közvéleménye szabadsága ki magát legalább most, mikor egy nagy erkölcsi tartozás törlesztése vár rá. S ha már a Széchenyi születésének százéves évfordulója méltatlan zajtalansággal osont el, — ne történjék meg ugyanaz a Kossuth Lajos születésének százéves évfordulójaival. Ne csak a politikusok törődjenek tehát ezzel az ünneppel, hanem mozduljon meg a társadalom is. Hisz csak a társadalomtól függ, hogy legnagyobb fiának százéves születési évfordulóját úgy üljék meg, hogy abból származva legyen minden diszharmonikus vonatkozás. A dísztelen kanapé-processzusok helyébe a nagy történelmi processzusok megvalósult ideáljait tegyék; s akkor senki sem lesz kénytelen a távolléttel való tündöklés alakjában emelni e nagy kegyeleti és hálainnepszerűségét.

BELFÖLD

Az egri érsek pásztorlevele. Július 28-ikán ünnepli aranyévét dr. Samassa József, Eger nagytudományú érseke. Az ősz egyházfőjedeleme ez alkalomból főpásztori levelet intézett papságához, amelyben hivatással hívta a betöltésére buzdítja őket.

A főpásztori levél kifejezi, hogy a jelen és jövő bajainak elhárítására legbiztosabb mód a társadalmat Krisztus tanainak oltalma alá helyezni, melyek törvényeknél s fegyvereknél biztosabban megvédik a nemzeteket. Ezután kéri adja az érsek a társadalom mai helyzetének fejtegetése során kiemeli, hogy akik a közügyek terén tevékenyek, ne álljanak a közéletben itt-ott mutatkozó jogtalanságok s igaztalanságok szolgálatába, de ragadják meg s használják fel a helyzetnek s viszonyoknak a közzéjára fordítható minden előnyeit, főelőt tekintve, hogy az állam élet-eleit a keresztény tanok és erkölcsök öltetve és vére hassa át. Különösen szem előtt tartandó az is, hogy egyháznak és hazának egyképp nagy érdeke: mily elemek alkotják a törvényhozást; miért is az állami törvények korlátai közt törekedni kell, hogy képviselőkké csak a haza iránti lelkésben kipróbált férfiak választassanak.

Népképviselői rendszer mellett ugyanis a közjó szempontjából főfontossággal bír, mily gondolkozású, érzületű s törekvésű egyéneket választ a nép, kik az országgyűlésen a kormányzó férfiak sorsa fölöttébb megmaradásuk vagy eltávolításuk kérdésében döntenek. A nép tehát, ha önjavát akarja, csak a legderékabbakat válassza; a haza ügye ezeknél a legbiztosabb kezekbe van bízva; mert a dolog természeténél fogva várható, hogy az észre és jellemre legkimagaslóbb férfiak minden munkájukat, minden törekvésüket a haza szabadságának és boldogságának szentelik. Ennél fogva az államéletben, ha valaminek, a nép szavazatának kell mindenekelőtt romlatlannak, tisztának lennie.

A papság munkája csak úgy lesz üdvös eredményekhez gazdag, ha tekintélye alapos képzettség és feddhetetlen élet által megszilárdítva, ingathatatlannal

a légy csip. Az ember is rugkapál, ha bántják, vagy ha boros. Olyankor aztán olyant is tesz olykor, ami azt a másikon. Azért csak nem büntetné meg az ur a felebarátját.

— Hát ez a ló felebarátja-e kigyelmednek?
A paraszt hallgat, a lovára néz s a fejével bólint.

— Tudja Isten! Talán az is felebarátja az embernek, mert különben nem rendelté volna az ember mellé az Isten. Talán nincs is olyan föld a világon, ahol vad lovak volnának. Mindenfélre összeharagytok már az emberrel s arról gondolkod, hogy ez is olyan felebarát-féle.

— Mikor temetik a Janit?
— Délután.

— Az asszony sir-e sokat?
— Persze, hogy sir. Sajnálja a gyermekét mindenki. Látja, még a ló is sajnálja a csikóját, ha megdöglik. En már látam lovat olyanformán, hogy csaknem kicsordult a könnye. Olyan bánatosan tud nézni az emberre, mint az asszony. Éppen olyan szomorúság van a szemében, éppen akkora bánat, majd megreped tőle az ember szíve. Kár volna agyonverni a vigyázatlanságért. Hát mikor az asszony eljött a hat hónapos gyerekeit? Elaludt mellette a széken, a gyerek meghalt. Betörtött a kis koponyája. Milyen vékony koponyacsontja van az ilyen gyerekeknek. El sem hinné az ur.

— Az már a második gyermeke volt?
— Az. Most egy sincs. Elvette az Isten. A lovatam bánatsom érte? Nézze meg az ur, hogy milyen szomorú az az állat azóta. Lóg a feje, sajnálja, amit tett, de hát nem tehet az róla, aminthogy az asszony sem tehet róla. Elaludt.

— De a törvény megbünteti a vigyázatlanságot.

áll. A lelkekre igazi hatással: csak az lebet, kinek hírneve szereplő. Csodás fényének teljes öszenével ragyogjon fel a keresztény hit a világ előtt, hogy a vallás legveszélyesebb ellenségeinek, a tudatlanság sötétségének eloszlásával szerie hódítás és győzemesen uralkodik az igazság. Es pusztuljanak ki és ne találjanak talajt ama sokféle téves eszmék, melyek akár tudatlanságból, akár vallásgyűlöletből, akár előítéletekből eredve, az isteni igazságot elfordítják s közönyös fálsalaggal borítják el a lelkeket. A nagy hivatás: inteni az üdvös tudomány által és megcáfolni az ellenmondókat, a papságra vár. E hivatás hű és teljes betöltésének magasztos példákat mutatják fel a kereszténység első napjai és első századai, a pogánysággal vívott hosszú, elkeseredett küzdelmekben. E fenséges példák nujlanak s éljenek a papság emlékeiben manapság, midőn az ellenség jórészt a régi fegyvereket ragadja elő, a régi harcot ujítja meg. Tudományos készültségben legyen erős a papság: azon tudományban főleg, mely a katolikus hit igazságainak méltó apostolává s minden támadással szemben bátor bajnokává avathatja őt. Késéggelvonhatatlan tapasztalati igazság, hogy a népek a hit, a vallás, az egyház ügyeiben való tájékozatlansága a papság fogyatékos tudásával együtt jár. Pál apostol, azon címek között, melyeken Isten szolgálójának vallja magát, kiemeli a tudományt is. Tudomány nélkül, a kötelesség-mulasztást számon kérő Isten büntetésének sulya mellett, a nép megvételének szügyene is suttja a papot, — utálatossákká és alávalókká teszik titeket minden népnél, mond az Ur.

A kiegyezés.

Budapest, július 10.

Amint néhány nappal ezelőtt előre jeleztük, a két kormány között ma újra megkezdődtek a tanácskozások. Széll Kálmán miniszterelnök, Láng Lajos kereskedelemügyi és Darányi Ignác földmívelési miniszterek ma reggel Bécsbe érkeztek és délelőtt a miniszterelnök, délután pedig a két szakminiszter tárgyalta osztrák kollegiával. Koerber délelőtt tíz órákor kereste föl Széll Kálmánt a magyar miniszteriumban és déli óráig, tehát teljes három órahosszat tanácskozott vele. A délután folyamán szintén hosszasan érkeztek Darányi és Láng magyar, báró Call és Giovanelli osztrák miniszterek.

Jól informált forrásból vett értesülésünk szerint a mostani tanácskozások az autonóm vám-tarifája részletkérdéseire vonatkoznak és ezeken a tanácskozásokon a kiegyezés egész komplexumára nézve nem lesz döntés s erre nézve a két kormány álláspontja közt sem közeledés, sem távolodás nem történt. A most tárgyalt tarifakérdések dolgában a megegyezés remélhető, ugyanynyira, hogy a vámtarifáról szóló törvényjavaslatok az ószre a parlamentek elé lesznek terjeszthetők.

Bécsből a következő tudósítások érkeztek a mai tárgyalásokról:

Széll Kálmán miniszterelnök Láng Lajos kereskedelemügyi és Darányi Ignác földmívelésügyi

— A törvény? Nem jó az a törvény. Mert nézze: Ha most volna olyan törvény, amely a lovatam megbüntetné, amiért agyonrugta Janit, se fiam nem volna, se lovam. Hát mi jó volna azon? Így megvan a lovam legalább. Eltemetjük a Janit, szegény kis gyereketem, aztán...

A paraszt sirt. Ennél a szónál ellágyult s csak úgy tört föl mellől a ziháló, nehéz sirás. Igazi bánat, nagy fájdalom volt a szemében.

— No mi van aztán?
— Hát aztán majd csak megint segít az Isten. Az az ember sorsa, hogy ha elveszi az egyik gyereket a Gondviselés, ad helyette másikat. Gyereket, uram, hamarabb ad az Isten, mint lovat.

— Többet ér a lóva, mint a gyereke?
— Az ára nagyobb a lónak, mint az embernek. Persze azért jobban szerettem volna, ha a lovam dögölt volna meg. Mert mikor már olyan nagy a gyerek, mint a Jani is volt, használt veszi az ember a gazdaságban is. Meg hát... az jobban oda van növe az ember szívéhez.

A paraszt elunta a beszédet s az utcasarkról egy ember közeledett felénk, akit várt.

Fölült a kocsijára s megint szisszentett a foga közül.

— Hó! Hé!

A két ló fölkapta a fejét, a paraszt megemelte a kalapját, aztán visszafordult a kocsija felé és gondosan betakargatta a kis koporsót szalmával.

— Adjon Isten, — mondta aztán.
— Isten áldja.

A kocsi lassan gördült tovább a köves utcán. A lovak csendesen, lehajtott fővel lépdeltek s vitték a kis Jani koporsóját. Aztán kocsit, ló, paraszt eltűnt a szemem előtt.

miniszterrel Bécsbe érkezett, hogy az osztrák kormányval ismét felvegyék a kiegyezési tárgyalásokat.

Koerber osztrák miniszterelnök délelőtt tíz órákor megjelent Széll Kálmánnal és vele délután egy óráig tárgyalt.

Az új tárgyalások megkezdését jegyzékváltás előzte meg, melyet a két kormány egymással folytatott, az osztrák kormány pedig a tegnapi délután tartott minisztertanácsban állapította meg a magyar kormányval folytatandó tanácskozások részleteit. Az osztrák miniszterelnök tegnapi estén este értesült a magyar miniszterek idejveteléről. A tárgyalások ma még nem értek véget s holnap folytatódnak. Itteni körökben feltűnt, hogy dr. Lukács magyar pénzügyminiszter, aki eddig mindig résztvett a kiegyezési tárgyalásokon, ez alkalommal nem vesz részt és nem talál okot arra, hogy gasteini üdülését félbeszakítsa. Hírlik azonban, hogy félbeszakítja gasteini üdülését Bécsbe jön 6 is, és már ma hazajött szabadságáról Stibral osztályfőnök is, aki osztrák részről a vámtarifa-ügyek előadója. Ezzel szemben más részről azt hiszik, hogy Lukács pénzügyminiszter nem szakítja félbe a szabadságát, hanem Döhm-Bauerk osztrák pénzügyminiszter fog hozzá leutazni Gasteinba. Az esetleg szükségessé váló további tárgyalásokat Ischiben fogják folytatni.

Mint a félhivatalos Bud. Tud. Bécseből jelenti, a két miniszterelnök részéről folytatott megbeszélések alapján a tanácskozásokat ma délután a szakminiszterek jelenlétében folytatták. Ez alkalommal arra a megállapodásra jutottak, hogy most már az új autonóm vámtarifának harmadik olvasása vétessék elő, mely célból mind a két részről az érdekelt miniszteriumok előadói július hó 23-án fognak összejönni. Közben az illető előadók a legközelebbi napokban is az egyes, csak a gazdasági kiegyezéssel összefüggő és még függőben levő szakkérdéseket fogják a miniszterek által adott instrukciók értelmében részleteikben tárgyalni. E munkálatok befejeztével a minisztereknek egy újabb összejövetele fog következni végleges határozathozatal céljából.

A N. Fr. Presse estillapjának jelentése szerint délelőtt tíz órákor Széll Kálmán miniszterelnök és dr. Koerber osztrák miniszterelnök megkezdtek a kiegyezés ügyében való tárgyalást, amely délelben egy órákor még nem ért véget. A magyar és az osztrák szakminiszterek a délelőtt folyamán még nem érintkeztek egymással. Tegnap osztrák minisztertanács volt, melyen a kiegyezési tárgyalások folytatásának kérdésével foglalkoztak. A tárgyalásokat valószínűleg holnap fogják befejezni.

A Neues Wiener Abendblatt szerint már a magyar miniszterelnöknek, de még inkább a szakminisztereknek Bécsbe érkezése is kedvező jel és a nehézségek eloszlításának reménye a mai nappal növekedett. A személyes momentumok tehát ismét háttérbe szorultak, — írja a bécsi lap — a két kormány közt támadt ingerültség és lehangoltság tünezedik és helyet ad az érdemleges munkának. Tudvalevő, hogy a tulajdonképpen való kiegyezési kérdések nagy komplexuma tekintetében csak kevésbé jelentékeny és csak kevés pontban vannak eltérések, azonban a kereskedelmi szerződés alapjával szolgáló autonóm vámtarifa dolgában súlyos véleményeltérések merültek fel, amelyeket ki kell egyenlíteni.

Ugyancsak a N. W. T. jelenti, hogy Lukács László pénzügyminiszter legközelebb Bécsbe érkezik.

Bécs, július 10.

A N. W. T. jelenti: A tegnapi, a magyar miniszteri palotában tartott kiegyezési tárgyalások öt órát vettek igénybe. A tárgyalásokat délelőtt fél 11 órákor kezdték meg s megszakítás nélkül egyneked 1-ig folytatták. Ezek a tárgyalások kizárólag Széll és Koerber miniszterelnökök között folytak s azokon semmiféle szakminiszter nem vett részt. Láng és Darányi miniszterek a délelőtti tárgyalások alatt a magyar miniszteri palotában tartózkodtak ugyan, de a tanácskozásoktól távol maradtak. Fél 1 órákor hagyta el Koerber miniszterelnök magyar kollegiát, mire

Seidl Kálmán miniszterelnök nyomban közölte minisztertanácsaival a tárgyalások lefolyását.

A kiegyezési tárgyalásokat délután folytatták s azokon most már a két miniszterelnökön kívül a szakminiszterek is részt vettek. Ez a tanácskozás esti 7/8 óráig tartott. Feltűnést keltett, hogy *Seidl* miniszterelnök a legszigorúbban meghagyta, hogy semmiről, sőt Bécsben való tartózkodásáról se juttassanak semmit sem a nyilvánosságra.

Bécs, július 10.

A *N. W. T.* írja: A kiegyezési tárgyalásokat ismét megkezdtek. Helyesebben vámtarifátárgyalásnak kellene azokat nevezni, mert ez áll előtérben. Deára a kétségkívül fennforgó nehézségeknek valószínű, hogy az osztrák és a magyar miniszterek jelenlegi tárgyalásai ezáltal pozitív eredményre fognak vezetni. A végleges döntés azután Ischlben történik meg. A nehézségek nem csupán a nyersanyagvámokban állanak. Sokkal inkább felel meg a helyzetnek az az állítás, hogy megegyezés pusztán a vámtarifát új elrendezése és technikai részére nézve áll fenn. Erdemlegesen nem kevesebb, mint 600 vámtétel meg vita tárgya. A nézeteltérések mind azonos eredetűek: a magyar kormány visszautasító magatartása az a követeléssel szemben, hogy a készáru vámkézelése nem állapítható meg a nyersanyag számára biztosítandó vámotólalm nélkül. Így nevezetesen a gépvámoknál, a bőr- és petróleumvámoknál élénk ellentétet mutatkoznak, amelyekre okot szolgáltatott a Bánffy-Bademi-féle kiegyezésben tanúsított engedékenység egyéb vámelnyök fejében, míg a magyar kormány most a petroleumvám tekintetében más nézetben van és annak eltörlesztését vagy leszállítását követeli. Elintézetlenek még az állategészségügyi kérdések. Ausztriában súlyt helyeznek arra, hogy a bizonytalanság káros állapotát valahára véget érjen s így a miniszterek között folyt mostani tárgyalások arra is kiterjednek, hogy egy mindkét részt kötelező kiegyezés tíz évig tartó időtartamra köttessék meg.

Bécs, július 10.

Egy jól értesült politikus a következőket közli: A legutóbbi koronatanács alkalmával ő felsége odautasította a két miniszterelnököt, hogy a tárgyalásokat békés megegyezés céljából folytassák. Ebben az értelemben fűződnek a tegnapi miniszteri tanácskozások ama koronatanácsához. A mostani tanácskozások lefolyása mutatja, hogy ezáltal nem az idevágó kérdések általános megvitatásáról volt szó, hanem arról is, hogy a legfontosabb kereskedelmi kérdések érdemleges tárgyalásához fognak.

A délelőtti folyamán a két miniszterelnök az elvi szempontokat vitatta és a délutáni tanácskozások, amelyeken a szakminiszterek is résztvettek, ehhez képest kielégítő eredményre vezettek, amennyiben sikerült a holtpontra legyőzni úgy a kiegyezési, mint a vámtarifai kérdésekben. E mellett szól az a körülmény, hogy a kiegyezésre vonatkozó egyes kérdéseket, mint például az osztrák áruaktáknak Magyarországon való megadóztatása, a magyar szállítási adó, a magyar állampapírok után Ausztriában fizetendő járadékok és az állategészségügyi kérdések legközelebb fogják a tanácskozás tárgyat képezni. E szerint már megkezdik a részletkérdések tárgyalását s ennél fogva a kiegyezés létrejövetele elvileg már nem lehet kérdéses. A vámtarifai harmadik olvasásának megkezdése feltételezi, hogy a miniszterek a szakelődöknek adandó utasítások tekintetében megegyezésre jutottak.

A vámtarifára vonatkozólag oly nézeteltérések állottak fenn, hogy a szakelődök a második olvasás után beszűntették munkálataikat. Ha tehát most már mégis a harmadik olvasásra kerül a sor, akkor valószínű, hogy ezeket az ellentéteket kiegyenlítették és a szakreferensek most már utasításokat kapnak a további tárgyalásokra. Feltehető ennél fogva, hogy Magyarország azt a kívánását, hogy a gyapotot, juttat- és lenárut vámköri terhefelje, eljött, és bele fog egyezni az iparvámok lényeges emelésébe. Az osztrák kormány e tekintetben oly határozottan állást foglalt, hogy engedékenység az ő részéről kizártnak látszik. Valószínű, hogy újabb kérdések fognak felmerülni, amelyek a két miniszterelnök és a szakminiszterek között újabb tárgyalásokat fognak igényelni. Mindazonáltal a mostani tárgyalások benyomása nem kedvezőtlen.

A kiegyezési tárgyalások újabb megindítása a *Neue Freie Presse* szerint annak az értekezletnek az eredménye, amely Goluchowski külügyminiszter bevonásával a királynál lefolyt. Ez értekezleten ő felsége a legnagyobb határozottsággal kifejezte azt az óhaját, hogy a két miniszterelnöknek, hogy a kiegyezést a lehető legrövidebb idő alatt nyelbe üssék.

Eddig a magyar kormány formálisan nem választott az osztrák kormány jegyzékére, amelyben az minden egyes kérdésben konkrét formában jelezte álláspontját, bár kérte arra vonatko-

zólag a magyar kormány engedését. A nyersanyagvámok tekintetében sem engedett még Magyarország eddigi álláspontjából. Mégis azt hiszik, bár a tárgyalások során sok nehézséget kell elsimítani, hogy a királynál lefolyt értekezlet egyengette a kedvezőbb kilátások talaját.

KÜLFÖLD

Habsburg és Savoya. Mint előrelátható volt: a világ még mindig sokat foglalkozik azzal, hogy *Viktor Emánuel* király nem látogatja meg *Ferenc József* királyt, bár magára vállalta a pétervári és berlini ut fáradaimat. Mindenütt keresték az elmaradt látogatás okát s kombinálták felőle a hármasszövetség illuzórius voltára, elhidelgölésre s más efféle. Egyes diplomaták pedig módot kerestek arra, hogy miképpen lehetne a két királyi ház közt a jó viszonyt helyreállítani. Ezenközben nem egy részletes és olykor kemény kritika hangzott el hol az egyik, hol a másik fél javára. Most a *Vossische Zeitung* foglalkozik a javasolt ügyvel. A sok tekintetben félhivatalos porosz újság a következőket írja:

Hogy *Viktor Emánuel* olasz király és *Ferenc József* király között a személyes érintkezés mind mostanáig nem sikerült, ez sajnálatos körülmény ugyan, de semmiképpen sem gyöngíti a hármasszövetség belső értékét. Sőt a meghatározottabban állítható, hogy a szövetség megújítása még sohasem ütközött az olaszok részéről oly kevés ellenállásba, mint most. Azt a látogatást, amelyet 1881. októberében az olasz királyi pár Bécsben tett és amelylyel a világ színe előtt dokumentálták a két szövetséges állam közt fennálló barátságos jó viszonyt, *Ferenc József király nem viszonozta.* Nem viszonozta pedig azért, mert az olaszok azt kívánták, hogy Rómában látogassa meg *Umberto királyt*, míg *Ferenc József királyt* azt tartotta, hogy kvirináli látogatásával a pápát sértendő meg igen érzékenyen. Természetes, hogy ez a felfogás rossz vért szült Olaszországban, de a politikai viszonyra nem volt bontó hatással.

A két államtól személyes barátságos azonban csorobát szenvedett az által, hogy *Depretis* és *Mancini*, akik előkészítették *Umberto* király látogatását, figyelmen kívül hagyták a viszontlátogatás kérdését. Sem a stradelai államférfi, sem a nagy olasz jogtudós nem igen értettek a külföldi politikához. De hűségük megkövetelte azt, hogy neviket egy fontos eseménnyel kapcsolatban emlegettsék s így történt meg az, hogy az olasz király bécsi látogatása fiasóval végződött. Sohasem hallatszottak a magyar és osztrák államférfiak ajkairól olyan keserű szemrehányások, mint amilyeneket az akkori magyar delegációk élésien gróf *Andrássy Gyula* és *Kállay Benjámint* Olaszországnak tettek.

Az olasz sajtó ennek ellenében védeni igyekezett a két olasz politikust, akik az olasz királyi párt Bécsbe kísérték. Rámattak arra, hogy gróf *Beust* magyar-osztrák külügyminiszter 1870-ben francia-magyar-osztrák-olasz szövetséget akart alakítani és nem volt semmi kifogása az ellen, hogy Itália a szövetségben való részvétel fejében megkapja Rómát. De *Beust* akkortájt még egyéb koncepcziót is megadott volna. Még egy liberális rendszert is támogatott, azt vélvén, hogy ezzel megnyeri az osztrák-németeket a Németország ellen folytatandó esetleges háborúhoz, *Beust* grófnak ez a magatartása épp ezért nem védhető sem *Depretis*, sem *Mancini* eljárástól.

De mindez előzmények dacára *Viktor Emánuel* és *Ferenc József királyok találkozása megtörténhetett volna*, ha *Ferenc Ferdinánd trónörökös*, aki néhány hónappal ezelőtt lent volt Rómában, el nem mulasztotta volna az olasz királyt a *Keirinálban* meglátogatni. Addig mindkét részről azt a reményt táplálták, hogy a két államtól Cattaróban, vagy Polában találkoznak fog egymással. De a trónörökös eljárása után természetesen szó sem lehetett többé a találkozásról. Mindenképpen sajnálni való ez a körülmény, de azért a két állam és a két államok barátságos viszonya továbbra is épp olyan bensős és szoros, mint amilyen mostanáig volt. Legeklátásabb bizonyított erre nézve az, hogy a szövetséget minden nehézség nélkül, a legközintéző hozzájárulással sikerült megújítani.

A bécsi és belgrádi udvar. Ma reggel több bécsi lap azt a hírt közölte, hogy a szerb király első hadsegéde külön küldetésben Bécsbe érkezett. Belgrádból ma délelőt azt táviratozták, hogy az első hadsegéd bécsi újtárol szóló hírből egy szó sem igaz.

Adósság a hivatlanoktól bűrés. Belgrádból az a hír érkezett, hogy a szerb kormány nemsokára összehívja a szkupstinát. Az ülésnek az lesz a feladata, hogy hagyja helyben a 60 millió kölcsönt, amelylyel Szerbia a függő adósságokat akarja fedezni. Még egy kellemetlen ügy kerül a szkupstina tagjai elé: a kormány oly törvényjavaslat megszavazá-

sát kéri, amely elrendeli a hivatlanok fizetésének leszállítását 5-15 százaléki, a fizetési fokozatok szerint.

Ferenc Ferdinánd Vilmos császárnál. Vilmos császár poseni látogatása külső fény dolgaiban nem fog kivánnivalót hagyni. Bár a lakosság el van keseredve s nem fog résztvenni a császár ünneplésében: mégis oly fényes lesz a fejedelmi recepció, mint kevés más. Ha nem akad a tartományban ünneplő; ám jönnek ilyenek a külföldről. Három hatalmasság trónörököse — a megfelelő kísérettel — lesz a császár vendége. Valóságos kongresszusa a jövő év uralkodóknak. Vilmos császár és a császárné poseni látogatására a következő programot állapították meg: Kedden, szeptember 2-án érkezik a császári pár Posenbe, hol a pályaudvaron nagy katonai tisztelgés lesz. Ezután a császári pár a parancsnoksági épületbe hajtat, ahol lakni is fog. Odaérkezése után rövid idő múlva a császár a városi előjáróságok fejeit fogadja. Szerdán, szeptember 3-án a császár nagy diszszemlélet tart az ötödik hadtest felett, mely után lóháton tér vissza a városba, míg a császárné ezt az utat kocsin teszi meg. Este 7 órakor diszszakoma lesz a császári párnál a tartományi muzeum épületében, melyen a császár összes fejedelmi vendégei köztük Németország, Ausztria és Magyarország, Oroszország és Szászország trónörökösei résztvesznek. Féltilt órakor a parancsnoksági épület előtt nagy takarodó lesz. Másnap, esütörökön meggy végbe a császári pár jelenlétében *Frigyes* császár szobrának leleplezése a Vilmos-terren, mire a császári pár kocsin körutat tesz a városban és többek közt a tartományi házat is meglátogatja. Estére nagy diszszakomát terveznek a tartományi muzeumban. Szeptember 5-én, pénteken elutazik a császári pár.

A cettinjei nász. *Mirkó* herceg esküvőjére nagyban készülődik Ragusa. Tegnap érkezett oda gróf *Zichy Jenő* is és *de Pottere Pottiers György* temesmegyei főbirtokos, a szófiai osztrák-magyar diplomáciai ügyvivőcsopattasja. Az esküvőre számos államok küld képviselőt. Az olasz udvart a *tuini gróf* fogja képviselni, s külön követet küld nászajándékkal *II. Miklós* cár, *Loubet* elnök, a *saltán* és *Ferdinánd* bolgár fejedelem is. A menyasszony, *Konstantinovics* Natália, szülői és az összegyűlt vendégek kíséretében július 11-ikén hagyja el Raguzát. A montenegrói fejedelem külön erre a célra épített disz-hajnórára érkezik a menyasszony és kísérete Cattaróba, ahol *Péter* herceg, a vőlegény ücsese fogadja. Cattarótól Cettinjeig négyórás kocsi-ut vezet. A montenegrói határon *Danilo* trónörökös üdvözlő a menyasszonyt, akit Cettinjeben vőlegénye, *Mirkó* herceg visz szüleikhez a konakba. Az egész ünnepségről a szomszédos hatalom, *Szerbia képvisellete fog hiányozni.* Talán azért is, mert a menyasszony közeli rokona a szerb királynak.

A Vatikán válasza. *Loé* tábornok multkor feltűnő szónoklatára megérkezett a Vatikán válasza. A római *Osservatore Cattolico*, *Rampolla* bíboros-államtitkár újságja, nagyon megrója *Loé* tábornokot bonni beszédért. A római újság azt hiszi, hogy a német császárt rosszul informálta római követe, mert aligha mondta a pápa, hogy Németország a vallási türelmesség non plus ultrája; a német katolikusoknak volt is okuk arra, hogy a pápa ez állításának hitelességében kételkedjenek. Ami *Loé* beszédében a szent atya és *Rampolla* nyilatkozataira vonatkozik, arra nézve a római lap figyelmezteti a tábornokot, hogy „máskor kissé jobban vigyázzon magára s kevésbé szimpadiasan beszéljen, nehogy oly világos legyen manóverének a célja, mint amily világos most volt.“ *Rampollának* nyilván nagyon nem tetszik *Loé* beszéde, de azt nem tudjuk meg belőle, hogy amit *Loé* kijelentett, a pápa mondott-e csakugyan, vagy nem?

Újabb vesszedelem Délalfrikában. Még csupa pusztulás és romlás a boerok egykori hazája s az új gazda, Anglia, még nem is rendezkedett el ott otthonosan s ime újabb hadibaj támad a Oranje-gyarmatban. Ezúttal a benszüllötök fenyegetik a békét. Bloemfontein hírek szerint *Joelt*, a bázutók egyik legkiválóbb törzslőjét a háboru alatt tanusított áruló magyavellettel vádolják, amiért is elhatározták, hogy törvény elé állítják. A kilencedik lovasított gyalogezredet és a tizenegyedik tüzér-űtégnek egy csapatát Bázutólód határára küldték, hogy a *bázutók esetleges lázadását* megütsék. *Lerothodi*-nak, a bázutók legelőbb vezérének magatartása *aggodalomra ad okot*, mert a jelek arra vallanak, hogy támogatni fogja *Joel*-t, ha ellenállásra határozza el magát. *Jonathán*, aki szintén nagy hatalmu törzslő, egészen az angolok pártján van.

Johannesburgi jelentések szerint az általános izsákság és mindennemű erőszakosságok nagyon

eszélyeztetik a közbiztonságot. Az utcákon, mivel kevés a rendőr, állandóak a csendháborítások. Rablások és betörések majdnem mindennap előfordulnak. A hatóságok tehetetlenek a garázdálkodó elemekkel szemben.

Edvárd király betegsége. A Londonban ma délelőtt kiadott orvosi jelentés is *állományon kielégítőnek* mondja Edvárd király állapotát. Erről adnak hírt már napok óta a hivatalos táviratok s ezt bizonyították aláírásukkal napról-napra Anglia legtekintélyesebb orvosai, akik kétségkívül gentlemenek, s így szavukhoz sem a tudomány, sem a hitelesség szempontjából kétség nem férhet. Amde van Londonban egy lap, amely *Reynold's Newspapernek* címezi magát, — oly cím, melyet a londoni közönség is aligha ismer — s amely a legriasztóbb híreket kürtöli a király betegségről, a legszemtelenebb hazudozással és leküszömböztetéssel vádolván a többi lapokat, mint amelyek annyira mentek az arcátlanságban, hogy nem állottak szinte kitűzni a koronázás napját, holott pedig a király állapota a legmagyobb mértékben *váltságos és a király élet és halál közt lebeg.* Honnan veszi ez az obskurus lap az értesülését az orvosok bulletinjei ellenében, nem tudhatjuk. Lehet, hogy csak a feltűnő viselkedése készíti erre. Annyi bizonyos, hogy csakis a lapokat szidja, amelyek pedig semmit sem közöltek a maguk értesülési alapján — hiszen magánörtsülést az udvartól kapni ugy sem lehet — és egy szóval sem emlékszik meg az orvosok jelentéseiről. Csakis a krónikai hűség kedvéért közöljük Mr. Reynold újságpirosának következő további adatait:

Valóságos botrány, amidőn egyik újságíró azt meri állítani, hogy a királynak megengedték a dohányzást. Ez rosszakaratu hazugság. *A király állapota oly váltságos*, hogy most azon gondolkodnak, vajjon nem lesz-e majd újabb operációra szükség, avagy — mint nekünk jelentették — *már esetleg végre is hajtották ezt az újabb operációt, a nélkül, hogy nyilvánosságra hozták volna.* Ha ez igaz, sok okunk van annak kijelentésére, hogy *ő felsége egész életére rokniat maradt.* E közben pedig a többi lapokban tovább folytatják a botrányt a kivilágításról, ünnepi lakomáról, bálokról s efféle dolgokról szóló tudósításokkal. Az útleletberek kissé talpra szeretnének állani s erre a királyt használják föl eszközül. *Ha a király szegény ember volna, már régen meghalt volna.* Minthogy azonban a világ legjobb orvosi kezelésében részesülhet, hát még él. Az elmúlt héten kétszer tették kűtést a sebére, ami nagy fájdalommal járt. A seb különben olykor a szövetség összezsugorodása következtében nagy aggodalomra adott okot. Ha a nép látná a királyt, nagyon megrémülne, hogy külseje mennyire megváltozott. Nagyon lesoványodott s arca beesett. Ez különben előrelátható volt, mert egy héttel ezelőtték. Arról sok hír kering, hogy mit tesz és nem tesz majd „ha egészséges lesz”. Biztosan állíthatjuk, hogy addig még sok idő fog eltelni.

Boer okiratok. Az angol-boer háborúnak egy igen érdekes okirat-gyűjteménye jutott most az angol kormány kezébe, amelyet valószínűleg közöze fognak tenni a kékkönyvben. A volt boer kormány hivatalos iratainak kezelője ugyanis, mint *Bloemfonteinből* jelentik, legutóbb átadta az angol katonai hatóságoknak a kezében lévő összes iratokat, köztük bizalmas természetű jelentéseket, amelyek a *háború egész történetét és Krügernek az idegen hatalmakkal való érintkezését* foglalják magukban titkos írásban, ugyszintén a többi nagyonfontosságú iratokat. *A pretóriai sajtóiroda igazgatója most fordítja és állítja össze az egész anyagot, melyből bizonyára sok érdekeset fog megtudni a világ.*

Tiencin átadása. A francia külügyminisztérium Pekingből a következő táviratot kapta tegnap kelettel: „*Azt hiszik, hogy Tiencin átadása nemsokára megtörténik.*” A Havas-ügynökség hozzáfűti ehhez a hírhez, hogy már több hónappal ezelőtt hozzájárult a francia kormány ahhoz, hogy Tiencint a kínai kormány átadják; az átadást csak a pessilii zavargások késleltették.

Washingtonból táviratozzák: *Hay külügyminiszter, aki Tiencin kiürítése dolgában Khina kivánságára közbenjárta a hatalmasságoknál, erőlyes fellépésével sikert ért el.* Az idegen tábornokok, akik Tiencin kiürítését elleneztek, új utasításokat kaptak kormányaiktól és noha még két alárendelt jelentőségű pont elintézetlen, mégis azt hiszik, hogy Tiencint nemsokára átadják a kínaiaknak.

Köln, július 10.

A *Kölnische Zeitungnak* jelentik Berlinből: Külföldi lapokban most ismét azt a hírt terjesztik, hogy Tiencin kiürítését csak a Németország által okozott nehézségek hátráltatják. Németország, a többi államokkal ellentétben, igen nyomasztó feltételeket szab és ez alkalommal nyilván külön előnyöket igyekszik

elérni. Itt ismét arról a már gyakran tapasztalt illoyális hírszolgálatáról van szó, mely csak arra törekszik, hogy Németországot békebotló-nak tüntesse fel és a kínaiakban azt a hitet keltsse, mintha Khina minden nyomorogtatásában egyedül Németország, vagy legalább főleg ez az állam volna a hibás. Tiencin esetében mielőbb ki fog derülni, hogy mily alaptalanok a Németország ellen emelt szemrebényások, mert a pekingi követek már megegyeztek a feltételekre nézve, melyeket Khinának csak el kell fogadnia, hogy azonnal ismét kezébe vehesse Tiencinben a kormányhatalmat. A feltételek egytől-egyig enyhék. Németországnak semmi oka sem volt, hogy azoknak szigorítására törekedjék.

Radikális tisztogatás Franciaországban. Az új francia kormány komolyan hozzáfogott az ország kitakarításához s e részben híven betölti *Waldeck-Rousseau* hagyományos programját. A kormány, mint a nacionalista *Echo de Paris* jelenti, sok prefektust és alprefektust el fog bocsátani és helyükbe a radikális párt jöttélen híveit fogja kinevezni. Egyelőre nyolc prefektust bocsátanak el és körülbelül huszat áthelyeznek.

A tisztogatásnak egy másik művelete a kongregációkra vonatkozik. *Combes* miniszterelnök, mint minapi beszédében előre bejelentette, *körrendeletet* intézett a prefektusokhoz, amelyben utasítja őket, hogy azokat a *kongregációs intézeteket*, amelyeknek az egyessülési törvény kihirdetésekor nem volt engedélyük és azóta sem folyamodtak engedélyért, értesítsék, hogy *egyheti időt* engednek nekik a felszámolásra. E határidő letelével a prefektusok bezárják ezeket az intézeteket, amelynek száma körülbelül kétezer.

HIREK

Budapest, július 10.

— **BUDAPESTI NAPLO.** Július 15-én új előfizetés nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatásuk a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— **Személyi hr. Frigyes főherceg** ma délután Bécstől Hegyeshalomra utazott.

— **József főherceg Debreczenben.** József főherceg tegnap este Debreczenbe érkezett és az éjszakát a vasuti állomáson szalonkocsijában töltötte. Reggel 5 órakor a szállóba hajtott, ahol *Kaffka* tábornok, dandárparancsnok tisztelettel nála. Reggeli után a főherceg a város östőgatán *Pallagra* ment, hol a gyulai és jászberényi 2. honvédszázad harcosai célőlvézetést tekintette meg. Gyakorlat után a legényesség magatartása felett teljes meglepedésének adott kifejezést. A gazdasági tanintézet megtekintése után visszahajtott a városba. Délután 5 órakor a főherceg a helyi kisvonat különkocsiján *Simonyi* polgármester és több magasrangú katonatiszt kíséretében a nagyerdőbe ment, ott megvaesorázott és 10 órakor visszavált a városba. Holnap nagy katonai szemle lesz.

— **Frigyes főherceg életveszedelemben.** Frigyes főherceg legutóbbi győri időzése alatt baleset meyegette, mely könnyen végzetessé válhatott volna. A főherceg tegnapelőtt estefelé a *Baross*-hidon áthajtatott, mikor szemben vele egy gazdátlan bérkocsi megvadtult lovai nekirohantak a főherceg fogatának. Már elkerülhetetlennek látszott az összeütközés, midőn a főherceg segédtisztje lováról leugrott és kardjával a megbokrosodott lovak felé szuhintott, miáltal a tüzes állatok a herceg fogatát elkerülték. A lovak azután tovább vágattak és csak nagy későn sikerült azokat megállítani.

— **A vatikáni nagykövet** a királynál. Gróf *Szécsen* Miklós vatikáni nagykövet, mint egy *ischi* táviratunk jelenti, ma délelőtt *hosszabb kihallgatáson* volt ő felségénél és délután nejevel együtt hivatalos volt a legfelsőbb családi ebédre.

— **A óári udvartól.** *Péterváros* jelentik, hogy a cárné ürvendetes állapotban van s már a jövő hónapban le fog betegedni. Az orosz udvar természetesen izgatottan várja ezt a nagy eseményt, mert a cárnak még mindig nincs fiugyermek. Akár szüleit trónörökös, akár nem; az idén a cár nem megy lengyelországi. spalai birtokára vadászni, hanem a Krim félszigeten tölti az ősz feleségével együtt. A cárné amint főtgyógyul a betegágyból, azonnal elutazik *Peterho*ból.

— **A szent sir harcossal.** A Wolff-ügynökség jelenti ma *Jeruzsálem*ből, hogy két orthodox szerzetes ma in contumacia *négyszáz és kilencz havi fogásbüntetésre* ítéltek a német ferencrendiek ellen elkövetett *erőszakosságok* miatt.

— **Pierpont Morgan ő felsége.** Csak az acéltörzst élnöke ő, Pierpont Morgan ur, de hogy minapi berlini szereplésében, amelyről alább van szó, semmi különös nincsen, azt mindenki elismeri, aki megborongott áhítattal ennek a szónak a hallatára: — acéltörzst. Pierpont Morgan ő felsége tehát a minapiban Berlinben járt, amint erről különben szó is volt már. Es ez a látogatás a következőképpen zajlott le: Julius ötödikén délután érkezett meg és Berlin népe olyan hődelátjeljes kiváncsisággal fogadta a feltételek hatalmu elmőköt és felülmulhatatlan milliárdost, akár egy vérbeli uralkodót. De hiszen király ő is, *pénzkirály* és ennek a királyságnak ebben a mai szegényes világban ellenállhatatlan a *varázsa*. Így történt, hogy a Bristol-szálló előtt ember emberhátán szorongott s a nyüzsgő, hullámozó emberáradatban a het minden épkezlés-ija-fia, hivatalnok, londinerje, pincérije és cipőtisztítója sorfalat állott. Mikor a lelkes fogadás elmúlt, néhány perc múlva már gördült a fogat, amelyen a pénzfélség sétára ment és főként az Under den Linden híres, nevezetes állójában mutatkozott. Másnap már villámgyorsan elterjedt a híre mindenfelé annak, hogy Pierpont Morgan, a csudálatraméltó törzstember látogatáson volt II. Vilmos császár ő felségénél. A németek impozáns szellemi képességű uralkodója nem volna az a minden iránt érdeklődő fejedelem, ha nem lett volna kíváncsi erre az amerikai legényre. Hogy miképpen vélekedik fölöle, azt nem tudathatták olvasóikkal a hírlapírók, akik a kihallgatás után mr. Pierpont Morgant kíváncsi kérdésekkel szorongatták, de közölhettek valamit olvasóikkal, ami némi világot vehet ennek a yankeenek a szerzetreméltó jkarakterére. Hogy mit mondott Pierpont Morgan ő felsége II. Vilmos császárról? Egyszerűen azt mondta, hogy a *németek császárja nagyon zetszik neki.* Többet nem akart mondani, hiába faggatták. Osszeszorította a fogát és hallgatott. Meg fogja-e tudni valaha a világ, hogy ugyan miről diskurált egymással a föld kereksegének ez a két hatalmassága!?

— **A remegő szultán.** A szultán ma erősebben győrti a rémlátás, mint valaha. Különösen az utörökötől fél s attól retteg, hogy álutakon akarnak hozzáférdközni az életéhez. Multkor váltságos botrány volt Konstantinápolyban, amidőn a szultán elfogatta *Abdul Aziz* volt szultán két fiát. Ennek az oka csak most tudódott ki. A szultán, amint a parkjában sétált, észrevette, hogy az egyik rabszolganője, aki nemrég került a császári hárembe, nyilván kíváncsiságból, mereven nézett reá. A szultán rosszat sejtve azonnal megparancsolta legbizalmasabb embereinek, hogy *fogják el a gyanusan viselkedő rabszolganőt és indítsák meg a vizsgálatot*, hogy nem szűtéke összeesküvést ellene. A vizsgálat kiderítette, hogy a rabszolganő, mielőtt a szultán hárembe került volna, *Juszuf Izedin* hercegnél volt. Erre a szultán elrendelte, hogy *Juszuf Izedin* herceget, valamint ennek fivérét, *Medzsid* herceget nyomban tartóztassák le és hallgassák ki, vajjon a rabszolganő tényleg náluk szolgált-e és hogy az alatt az idő alatt nem viselkedett-e gyanusan.

— **Újabb katasztrófa Martinique szigetén.** Martinique vulkánjai még nem adták ki utolsó tüzüket. Ma a Havas-ügynökség a következőt jelenti *Fort de France*ből: *Ejfélt után dorzasztó erupció* volt, mely a lakosságban nagy rémületet keltett. *A kár nagyságát eddig nem tudják.* A *távíró-drótok elszakadtak.* Aggódnak a Carbetben lévő angol misszió sorsa miatt. Tegnap francia kutatók indultak Guadeloupeba.

— **Új dróttalan távírókészülék.** A francia tengerészetiügyi kormányak kellemes meglepetést szerzett egy fiatal tengerészhadnagy, *Taais*, az *Algerie* tenger alatt járó hajó parancsnoka. Olyan dróttalan távírókészüléket talált fel, amely a tenger alatt járó hajóknak lehetővé teszi, hogy 15 méternyi mélységben üzenetet váltsanak valamely hajó földzétén, vagy a partvidéken lévő dróttalan távíróállomásokkal. A kísérletek állítólag nagyon jól sikerültek.

— **Az amerikai magyar lobogó.** A *Nemzeti Szövetség* zászló-bizottságának gyűjtése még nagyban folyik az amerikai küldöttség utiköltségére. Újabban *Szél Kálmán miniszterelnök* adott kétezer koronát a szövetség rendelkezésére, s a bizottság még egy hazafias emlékkönyv kiadását is tervezi, melyet az amerikai magyarok között díjtalanul fog kiosztani. Adományt a hazafias célszálvesen fogad az Országos Nemzeti Szövetség zászló-bizottsága.

— **A német trónörökös balesete.** A német trónörökös tegnap este baleset érte. *Frigyes Vilmos* trónörökös kikocsizott *Stulpnagel* főhadnaggyal. A *Wörthstrasse* és a *Koblenzerstrasse* sarkán a ló elesett, úgy hogy a kocsi erős lökést kapott. *A trónörökös*, aki maga hajtotta a kocsi, *oldalt kibukott a kocsi*ből, de nem sérült meg. Hamarosan talpra ugrott, miáltal *Stulpnagel* főhadnagy a lovat tartotta. A trónörökös azután kíséreléssel gyalog folytatta útját.

— Aradi honvédsírok. A halálban minden halandó egyenlő, a sírok anyaföld egyformán ad enyhületes pihenőt az élet küzdelmei után a szegénynek és gazdagnak, pórnak és főrangunak, az ifjunak és annak, aki hosszabb időnkig hanyódott a földi téreken. Ez a sírban való egyenlőség lehet megnyugvás a bős és elméldékesben élő léleknek, ámbar a kételkedő emberi teremtmény a temetőben sem száll le ostorozói álláspontról s a sírok külső képvél erősítői állítását, hogy igaz egyenlőség nincs sem az életben, sem a halálban. Még az örök pihenés tanyáján is van különbség, van sokféle osztály és rang, szegényes egyszerűség, vagy kopottság és feltűnő dísz. Es mégis kerül sok alkalom, mikor a halottat nagyobb megbecsülés, kiválóbb gond illeti meg. A családi kegyelet és gyász tulajdonságait bírálhatja, ha kedve tartja, a szigorú felfogás, de megszűnik minden ellenvetés, mikor azokról a névtelen és neves nagy halottokról van szó, akik egy nemzet életében valami szép, nemes, vagy hatalmas eszmének a hősei. Az ilyen halottaknak kijár a kivételes kegyelet és gondoskodás. Az aradi ó-temető az idei végén nem lesz többé temető, a régi kripták eltűnnek belőle, a sírdombokat a földdel egyenlővé tessük s az egykori temető földje, amely fölött halottakról való imák és megőrző gyászadalok hangzottak el, az aradi városliget területét növeli majd. De az aradi ó-temetőben szabadságharcunk sok hőse is porladozik s ott aluszsa örök álmát a nagy vértanuk közül is egy: — gróf *Vécsey József*. Arad városának a vértanuk vértől szentelt földjén úgy kell lenni bizonyára, hogy legszebben hajtson a kegyelet virága, s csak természet talajra talált az az indítvány, amelyet dr. *Barabás Béla* országgyűlési képviselő terjesztett elő a mai közgyűlésen az aradi ó-temető honvédsíraitak soráról. Indítványozta, hogy a törvényhatóság küldjön ki a kebeléből egy bizottságot, s az gondoskodják arról, hogy a szabadsághősök síremlékeit összejárják, a sírokban több mint félszázad óta nyugvók porladozó tetemeit egy helyre összehordják, s ott kegyelettel megőrzik. A felszólalásra rögtön válaszolt *Institoris Kálmán* polgármester. Az ügygel, mondotta, már foglalkozott. Azokról a sírokról és síremlékekről, amelyek a régi temetőben a szabadságharc katonáit, vagy nevezetesebb szereplőit fődik, már lajstromot vezettek s a legközelebb előterjesztést tesz aziránt, hogy azok kegyelettel megőriztessenek. Nyilvánvaló, hogy ez pontrol-pontra meg is történik s az aradi honvédsíroknak mindenkor, nemzedékről nemzedékre meglesznek a kegyeletes gondviselői.

— A nagyváradi hadapródiskola ünnepe. Nagyváradról jelentik a *Magyar Távirati Irodának*: A nagyváradi honvédhadapródiskola ma ünnepelte négy éves fennállását, az iskolából a először lépett ki 100 végzett növendék. Az ünnep prologóból, a Szózat és a Himmusz elénekléséből, a növendékek szép gyakorlatából, a negyedikes növendékek által írt történetek előadásából, karusszelből és sétahangversenyből állott. A Gotterhalte dallamára az *Isten tartás meg háznakat* című dalt énekeltek. A Szózat és Himmusz eléneklése közben az összes katonatisztek, élükön *Albach* altábornaggyal felállottak és levették csákójukat, a Gotterhalte alatt a polgári közönség nagy része levette a kalapját. Az intézet termében vacsora és táncestély volt, melyen a város színe-java résztvett.

— Kitüntetés. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király *Skautiz Ferenc* nyugalmazott pénzügyi számvizsgálónak sokévi hű és hasznos szolgálata elismerésül a koronás arany érdemkeresztet adományozta.

— A fotta-gyakorlatok. Pólából jelentik a fumei *Magyar Tengerpartnak*, hogy az osztrák-magyar nyári hajóraj már megkezdte nagy gyakorlatait a dalmát partok közelében. A gyakorlatok tervezetében most változás áll be, miután a király újabb határozat szerint nem fog résztvenni a flottagyakorlatokon. E helyett kilitásba helyezte a király, hogy a triestzi San Marco hajógyárban épülő új páncélos vízrebocsátási ünnepén jelen lesz. Az új csatahajót eddigi megállapodások szerint október 8-án fogják vízre bocsátani.

— A martiniquei áldozatokért. A martiniqueiek fölisegélyezésére ma a Budapesti Újságírók Egyesületéhez a következők adományok érkeztek: *Pótsa József*, Háromszékegye főispánja 2 korona, *Temesvári János* 2 korona, *Imecs János* (Torja) 1 korona, *Imreh Albert* (Torja) 1 korona, *Vajna István* (Mártonfalva) 1 korona, *Bogdán Arthur*, *Séza Tamás*, *Bizentovich*, *Fabritius Hugó*, *Csánki Gyula* és *Gyárfás Győző* sepsiszentgyörgyi lakosok egy-egy korona. A mai gyűjtés 13 korona. Hozzáadva a tegnapi kimutatott 7515 korona 64 fillért, a gyűjtés eddigi eredménye 7528 korona 64 fillér. A kegyes adományokat kérjük a Budapesti Újságírók Egyesületéhez (Korepesi ut 17.) küldeni.

— Jétékony adomány. *Naagy Béla* joghallgató (Feketehegy) 5 koronát küldött hozzánk a szünidei gyermektelep javára. — A szives adományt rendeltetési helyére juttatjuk.

— Inger Soliman levele. Nehogy azt higgye bárki is, hogy letűnt végképpen a sokat hanyattatott ifjú, aki egykor az *Inger Károly* névre hallgatott, de utóbb *Inger Szolimán* lett s akit a Keletre vitt végzete. *Inger Szolimán* nem adta meg magát és az ellene zúduló ezer kellemetlenség ellenére tovább folytatja működését. Massauból, a Vörös-tenger partjáról most levelet küldött egy temesvári újságnak s abban a következő leírást közli mindazok számára, akik figyelemmel vannak iránta és tapasztalataira:

Massauban most a legrosszabb idő van. Reggel hét óratól napnyugtáig 40°-50° meleg van árnyékban. Elképzelhető tehát ez az izasztó tüdő! Bjjt a hőmérő 42°-40°-ra száll le. Alvásról vagy pihenésről szó sem lehet. Ehhez járul még a sovány étkezés. Főzelék nincs csak marhahús, rizs, macaroni és konzervek, desztillált tengervíz (édes víz nincs), valóságos pokollések. Mily óriási különbség a mostani Massaua és az olasz-abesszínai háború előtti és alatti Massaua között. Akkor itt élenk élet volt. Ma a város olyan, mintha ki volna halva. A legtöbb ház lakatlan nem is szólvá a kaszárnyákról barakkokról és kormányépületekről. Ki tudja, bány millió veszett itt el, hogy Olaszország földközi-tengeri egyensúlyát fenntartsa. A nagykereskedők elhagyták Massauát, aki hátramaradt, az vagy szegény olasz gyarmatos. vagy még szegényebb bennszülött letele. Nyomor mindenütt, amerre a szem lát. A kormányzó is áttette székhelyét Massauból hatvanöt kilométerrel beljebb az országba, Asmarába. Ott a legutóbbi időben egészen új város keletkezett, mai fővárosa *Erythra* olasz gyarmatnak. Mindenestre jobb ott lakni. Asmara a hegyek között fekszik, van víze és erdősége. Hogy van-e jövője, ki tudná azt megjövendőlni az 18.6-iki szerencsétlen olasz-abesszínai háború után. Mert ekkor elment az olaszok kedve a gyarmatszerzéstől *Erythra*ban. Massaua azonban ma értéketlen, nagy, virágzó kereskedelme a Szudánnak megszűnt. Szép épületeivel és utával legelőbb *Crispi* politikájára emlékeztethet.

— Ami még nem történt e nap alatt. Rabbi ben *Akiba* mondasát cáfolja meg a következő történet, amelyet imhol három fejezetben mondunk el:

I.

A washingtoni nyugdíjhivatal minap a következő levelet kapta:

Tisztelet igazgató ur!

Tisztelettel kérem, sziveskedjék harminc dollárnyi havi nyugdíjamat leszállítani, mert utóbbi időben rengeteg sok pénz keresek és lelkiismeretem tiltja, hogy ilyen körülmények között teljes nyugdíjamat fölveggyem.

Tisztelettel:

John Smith.

II.

A nyugdíjhivatal igazgatójának oly furosának tetszett ez a kérelem, hogy az illető kerület rendőrönökéhez a következő kérést intézte:

Tisztelet rendőrönök ur!

Sziveskedjék a kerületben lakó *John Smith* urat és életkörülményeit megfigyelni és tapasztalatainak eredményéről engem részletesen tudósítani.

Tisztelettel:

A nyugdíjhivatal igazgatója.

III.

A rendőrönök a nyugdíjhivatal igazgatójához a következő levelet intézte:

Tisztelet igazgatóság!

Van szerencsém arról értesíteni, hogy *John Smith* ur, aki nyugdíjának leszállítását kérelmezte, már hosszabb idő óta tébolydában tartózkodik.

A rendőrönök.

Így aztán már meg lehet érteni az esetet, amelyhez hasonló még nem történt meg a nap alatt.

— Turista-szerencsétlenség. *Bernből* jelentik, hogy *Krause Emil*, a szövetségi fotográfiai hivatal alkalmazottja a Niederhornról lezuhant és veszedelmes megsérülve három napon és három éjjelen át segítség nélkül maradt. Ma végre megtalálták és Bernbe szállították. Főgyógyulását nem remélik.

— Fellásadt rabok. *New-Yorkból* jelentik, hogy *St. Josefben* (Missouri államban) a fogházban zendülés tört ki. A rabok dinamittal főbörtöntörték a fogház falát és el akartak szökni, de az örök meghiusították tervüket. Hat rabot megölték.

— Az új szőlészeti állomás. A földmívelésügyi miniszter a szőlészeti kísérleti állomás számára a budai Rézmálhegy oldalán új oüthont építtetett. Az új állomás nyolc pavilonoszerű épületből áll. Az épületek már készen vannak s most folyik a belső berendezésük. Az intézetet még ez év őszén átadják rendelkezésükre.

— Vonat-szeütközés. Tegnap este a samobori helyi érdekű vasút három teherkocsiját a nagy szélvész Samobor állomáson megindította és a vagonok a Zágrrából jövő személyvonattal Domaslóvácnál összeütköztek. Senki sem sérült meg. A forgalmat ma délben helyreállították.

— Nyári siránkozás. A mérsékelt égövet, hiába, mindig szídják. Télen, mert hideg van, nyáron, mert meleg van és soha sincsen olyan idő, amely az adófizető polgárok tetszését megnyerne. Ha kellemesen enyhe az idő, örülnék a pestiek és tombol dühében a svábhgyei vendéglős, az utóbbival bosszankodik együtt a Svábhgyeyen nyaraló, fehér nadrágot birtokló gentleman. Ha pedig olvad az aszfalt, hálásan tekint az égbé az ugynevezett zöld vendéglős, ellenben a poklok fenekére kívánja a fővárosi ember a meteorológiai intézetet, amely az időjárás ilyen csufságát nyugodtan tűri. Közben egyik párt sem gondol az aratókra, akik Miatyánkot rebegnek az éltető napsugár imadására. De nem azért mérsékelt ez égöv neve, hogy a nyári melegségen valami állandóság legyen. Alig jut első nyári tréfájához az aszfalt, alig olvad a talpuk alatt a kátrányos szurok, gyűlnék a fellegek és pár perc múlva olyan az utca, mintha csupa örült száguláda a városban. Es miközben fut, rohan a becsületes polgár, megered a zápor és boldogan mosolyognak az esernyőbaltosok. De hiába mosolyognak, esernyőt senki sem vesz, ellenben — miután a jég is megkopogtatta a szilárd testeket — eláll az eső. A fő- és székvárosi öntözés pedig nyugodtan ontja a vízvezeték sugarát a jobb sorsra érdemes halandók nyakába. Ez a műzapor fenntartja a folytonosságot és az eső újra megered, meg ismét előáll és így folytatódik a játék a mérsékelt égöv dicsőségére. A hőség közben istenkáromlómá teszi a legámborabb templomjárót is. Jó lenne persze könnyíteni ez állapoton, de a ruházatkodás végre is kötelező. Különb en tekintetben érdekes újítást produkált az angol parlament. A képviselő urak ugyanis, mint Londonból írják, némi könnyebbséget engedtek meg maguknak hagyományos ruházatukban, mely a cilindert fenntartását kötelezővé teszi az úlás alatt. A képviselők ugyanis ma nem ülték hajdónól, hanem panama-kalappal helyettesítették a nehéz cilindert. A hőségnek különben egyéb következményei is voltak Londonban. Egy betűszédő fiut, aki a Themse folyam partján ült a forrósság annyira elkábitott, hogy a vízbe esett. Egy tizenéves fiu utána ugrott és megragadta, amikor a fuladozó harmadszor a víz színére bukkant, de ekkor már mindketten annyira ki voltak merülve, hogy biztosan elveszték volna, ha a rendőrök egy mentőgyűrűt nem dobtak volna segítségükre. Ebbe fogzózkodott, a mentő fiu egyik karjával, míg a másikkal az ájult betűszédőgyereket tartotta víz felett, miglen mindkettőt egy csónakba emelték. — *Some* községi bíró pedig tárgyalás közben ájultan rogyott össze a hőségtől. Egy mészáros napszurást kapott az utcán és rögtön meghalt. *Párisból* jelentik, hogy *Bergerac* környékén a 108. és 50. gyalogezred hadgyakoratait a nagy hőség miatt félbe kellett szakítani; három katona menetelés közben meghalt. Sok katonát napszurás miatt kórházba kellett vinni. Így tombol a nyár és észinte áhitattal várja az izzadó emberiség a hűvös idő eljövetelét. Igaz, hogy akkor meg a nyarat kívánja majd mindenki. De ez éppen az a változatosság az életben, amely gyönyörűkötet.

— Egy muszka vizsgálóbíró. Vérlázító esetet írnak Pétervárról. Egy vizsgálóbíró a vonaton utazván, összekerült egy *Solotov* nevű tizenhétéves esztendő fiatal leánnyal s tolakodó ajánlatokkal gyötörte. A leány azonban állhatatosan visszautasította a kellemetlenkedéseket. A vizsgálóbíró aztán gyalogatosan bosszulta meg kudarcát. Kevésse a vonatnak *Tiohoreckaja* állomásra való megérkezése előtt egy-két apró holmiját becsesempészte a leány kezításkájába, s az állomáson elfogatta, tolvajlással vádolván. Hiába fakadt a leány gőres sírásra, hiába esdekelt, semmi sem használt, a bíró kénye-kedve szerint rendelkezett, s az állomás rendőrszobájában megvalósította ajas szándékát, s aztán átadta az altiszteknek és kozákoknak. A boldogtalan teremtés mérget ivott és meghalt, s akkor kiderült a gyalogatoság. Vagy kétezer munkás gyűlt össze a temetésén és lázongva követelte, hogy adják ki nekik a bűnösöket. Azokat szét akarták tépni. A vizsgálóbíró és cinkosai azonban megszöktek. És a vizsgálat megindult.

— Tetűtűs Budán. *Lissák Ármín* Baththány-utca 50-ik számú házában ma délben tűz támadt, mely miniegy tizmetényi hosszúságban a tetőzet egy részét elhamvasztotta. A tűz továbbterjedését a II. kerületi tűzörög akadályozta meg, mely gyorsan kivonult és gátat vetett a hős elemek. A tűz keletkezésének oka ismeretlen. A kár néhány száz korona.

— Baleset egy léghajós-gyakorlaton. *Posenből* jelentik, hogy a szomszédos Sedanban ma egy katonai osztály léghajózási gyakorlatán súlyos baleset történt. A legénység egy ballon captiffal gyakorlatozott, s midőn a gázbal töltött gömböt a legénység kötélein vitte, hirtelen vihar tört ki, mely a legénységet és a léghajót egy darabon elvonasztotta. Egy ember annyira belebonyolódott a kötélbe, hogy megfulladt. Két ember súlyosan és kettő könnyen megsebesült.

Háboru a békében. A rákosi hadgyakorlat a valóságos háború színvonalát ambicionálja. A 48-ik gyalogrezd tartott hadgyakorlatot Rákos határában és tegnapi délutáni összehívás támadt a katonák és a polgárok között. Az oldalvél ugyanis bement Rákosra s ott az egyik kocsimában hamarosan elásott; időgálás közben a földmivelvelkkel szövátitásba keveredett Horváth káplár és a három közember, s a szoháre végre teillegességé fajult. A katonák erre kerekelt oldották s a feldühödött tömeg gyors futással követte őket. Tóth József megállott az utca közepén és legyvert fogott földözíre; a történetyáskában azonban csupán vaktöltések voltak és azokkal nem igen tudta távolítani a rákosiakat. Néhány vaktöltést lőtt ki ugyan és egyik rákosi legény aróat meg is sebesítette az áttűzesedet iújtás. Mikor áttá Tóth, hogy nincs menekvés, szuronyral védekezett, melylyel többeket meg is sebesített. De hamarosan kimerült a védekezésben és aztán áldozatul esett a tömeg dühének. Több sebből vérezve, zúzódásokkal boríva vitte be Tóthot az oldalvél keresésére kiküldött őrárat a csapatkórházba, ahol még mindig eszméletlenül fekszik. Az esetre vonatkozólag Thurner Tamás, Rákos község jegyzője ma a soproni szolgabírói hivatalnak jelentést küldött. A jelentés azt mondja, hogy tegnap reggel megjelent a jegyzői iródban özvegy Filips Józsefné, Hoesner Jánosné, Radács Anna, Mader Mihályné, Kugler Mária és Raab Ferenc kíséretében és bejelentette, hogy a soproni 48. gyalogrezd két közlegény merénylre készült ellene, de a rákosiak megmentették őket. Dulakodás támadván, az egyik baká Raab Ferencet oldalgyevertével megsebesítette. Ezután újabb segélykiáltásra egyre többen lepték el a verekedés színelhelyét és a tegyvert elvették Tóth Józseftől.

Házasság. Piuokovich Elemér földmivelésügyi miniszter fogalmazó július 16-án délelőtti tizenegyedfél órakor vezeti oltárhoz az egyetemi templomban Latinovits Ilonka urhölgyet. Latinovits Pál bászmegeyi főispán és neje, született Stiborszky Jeanette leányát.

Az Állami Tisztviselők Országos Egyesülete. A tisztviselői kongresszus kiküldött bizottsága nevében Benedek Sándor és Vörös László elnökök köriratot intéztek az állami tisztviselőkhöz.

Okulva a multak tapasztalatain. — Ugymond a központ — belátta a végrehajtó-bizottság, hogy olyan központi szervezet, amelynek gyökerei nem nyulnak szét az egész országban, eredményesen nem működhetik s feladatának kellően meg nem felelhet. Főcélul tűzte tehát ki az egyvlet élet fejlesztését a vidéken olyan önálló és független alakulatok létesítése által, amelyekben a tisztviselői érdekek fejlesztése ne csak termékeny talajra találgjon, de amelyekben, az ügyre káros minden befolyással szemben, minél több ponton ellentálló erő legyen kitehető. Ezzel a cézzalaltalkotta a végrehajtó-bizottság a tervezett országos egyesület törzsévé az önálló vidéki köröket, amelyek mindenütt ébren tartják ügyünk iránt a közérdeklődést. Bármev vidéki tisztviselő-egylet alapszabályainak csekély módosításával beleilleszthetők az országos egyesület kötelekésébe; de az sem ütökész semmi nehézségbe, hogy a már fennálló vagy jövőben alakuló olyan tisztviselő-egyletek, amelyek tisztán társadalmi vagy gazdasági célokat tűztek ki feladatuk, az országos egyesülethez csatlakozzanak; ez kívánatos és üdvös is. Összegezte a szervezeti feladatokat főcélul önállóan szervezkedő vidéki körök alkotása által a vidéki egyvlet élet fejlesztését tűztük ki, amelyeket előkészíteni, átmenetileg áthidálni s ott, ahol szükséges, állandóan is pótolni a helyi bizottságok lesznek hivatala. Így vélte a bizottság a központi szervezetet, a tagok fejlesztésével, életerős testé alkotni s munkáját azzal a reményvel és meggyőződéssel végezte, hogy sikerült azokat a kereteket megalkotnia, amelyeknek betöltésével a tisztviselői érdekek nyomatékos és tisztellett parancsoló országos képviseletet nyerendek. Ennek a mindennek fölött kivánatos célnak elérésére azonban a tisztviselő-összességének s minden egyes tagjának ügyszereketől és kötelelességzetétől függ s nagyon nehezségre esnek az a feltevés, hogy törekvéseink ennek hiányan szenvednének hajóúrészt. Felkérjük tehát a létező tisztviselő-egyleteket, hogy az országos egyesületbe való belépési szándékuk kijelentése mellett alapszabályaikat a legrövidebb idő alatt megjelölten módosítsák s ezen elhatározásukat, tagjaik számanak és névsorának közlése mellett, f. 6. augusztus hó végéig bejelenteni sziveskedjenek. Felhívjuk a tényleg már létező helyi bizottságokat s hol még ilyenek nincsenek, azokat az ügyüzgő egyéneknek, akik megjelölő számú tagok belépését biztosították, hogy az alapszabály 8, 43-44. §-ai értelmében mielőbb önálló vidéki körökké, avagy helyi bizottságokká alakuljanak meg és megválasztott végrehajtó-bizottságuk, tisztviselők és tagjaik számát és névsorát folyó évi augusztus végéig jelentésük be. Végül felkérjük a fővárosi hatóságok felet és ügyünk minden buzgó barátját, hogy a belépési nyilatkozatot a fővárosi államtisztviselőkkel a legszelesebb körben aláírni s folyó évi augusztus végéig beküldeni méltóztatassanak. Minden félreértés eloszlatása végett még megjegyezzük, hogy a köztisztviselők országos szövetsége részéről biztosítást nyertünk arra nézve, hogy mihelyt az országos egyesület ezen alapszabályok értelmében megalakul, feloszlását, illetve az országos egyesületbe leendő beolvadását ki fogja mondani s így az országos szövetség eddigi tagjai is, minden tartózkodás nélkül, beléphetnek az újonnan alakítandó országos egyesületbe. Mihelyt ilyen módon

a vidéki körök, a helyi bizottságok és az egyesületi tagok keelő száma biztosítva lesz, szeptember második, vagy október első felére összehívandjuk az alakuló közgyűlést s elterjesztjük az alapszabályokat jóváhagyás végett a kormányhatóságokhoz. A végrehajtó-bizottság a reá bizott feladatot ezzel bevégezte s most az ország tisztviselőin a sor, hogy a megbízásuk folytán teljesített feladatott életre költésük és a tisztviselői érdekeket ápoló erős, állandó országos szervezőtő alkossák.

A jegyzői tanfolyamok. A budapesti községi közigazgatási tanfolyamon most folynak a községjegyzői állásra minősítő vizsgálatok, amelyekre összesen 180 jegyzőjelölt, valamennyi a tanfolyam volt hallgatója jelentkezett. A nagy száma való tekintettel a belügyminiszter öt vizsgálat-bizottságot szervezett. A bizottságok elnökei a következők: Dr. Némethy Károly miniszteri tanácsos, dr. Buffy Pál országgyűlési képviselő, miniszteri tanácsos, dr. Bockher Károly egyetemi ny. r. tanár, a tanfolyam igazgatója, Beniczky Lajos pestmegyei alispán s dr. Melichár Kálmán miniszteri osztálytanácsos, egyetemi ny. rk. tanár; a bizottsági tagok pedig a tanfolyam előadóin kívül községi jegyzők, közigazgatási tisztviselők, bírák, országgyűlési képviselők, ügyvédek, stb. A vizsgálatok eddigi eredménye aránylag igen megnyugtató s mindenestre magasan áll a régi jegyzői vizsgálatok színvonala fölött.

A Humberték milliói. A Humbert-ügyet, mely Franciaországának állandó szenációja, ma ismét szóba hozták a képviselőházban, mely alkalommal Vallé igazságügyminiszter különösen hangsúlyozta, hogy baj lenne, ha ilyen esalás büntetlen maradna. A kormány minden lehetót megtesz, hogy a bűnösöket kézre kerítse. A miniszter kiemelte azonban, hogy a Humbert-üggyel kapcsolatos különböző perekben a bíróságok mindig korrektül jártak el. Egy párisi táviratunk jelenti, hogy a Humbert-ügy miatt letartóztatott Dumort ügyvédet, akit ma délelőtti óvadék ellenében szabadlábra helyezték, a fogház elhagyásakor a roueni törvényszék megkeresésére újra letartóztatották, mert Pellistrién feljelentést tett ellene bizalmával való visszaélés miatt.

Életut kereskedő. Rabiner Viktor 58 éves szegedi kereskedő tegnap éjjel a lipótvárosi kikötőnél a Dunába ugrott. Egy rendőr észrevette az öngyilkossági szándékot, föllárázta a hajósokat és azoknak segélyével szerencsésen kifogta az életut kereskedőt aki különben teljesen eszméletlenül volt és keményen védekezett a mentés ellen, ingerülten kiáltozván a rendőrré és a hajósokra, hogy miért nem hagyják meghalni. Rabiner Viktor Szegeden köztestületben álló polgár és tekintélyes kereskedő. Már régóta gyögyíthatatlan betegségben szenved és több ízben kijelentette hozzátartozói előtt, hogy elemészti magát. A család rábeszélésére nemrégiben Budapesten előkelő orvosokkal megvizsgálattá magát, az orvosok azonban nem nyújtottak reményt fölgyógyulására. Előött való elkeseredésében a napokban elhagyta családját és feljött a fővárosba, azzal az elhatározással, hogy itt öngyilkossá lesz. Családjának meg is írta egy hátrahagyott levelében, hogy élve nem látják többet. Sötét tervét tegnap éjjel akarta végrehajtani, de a rendőr ébersége megakadályozta abban. A beteg embert a Rókus-kórházba szállították, családját pedig a rendőrség értesítette az esetről.

Leégett táviróközpont. Londonból jelentik, hogy az egyik odaváló táviróközpontban tűz támadt, mely háromezer telefonösszeköttetést hamvasztott el. A bérők egy része pár hétig összeköttetés nélkül fog maradni.

Kolera a Fülöp-szigeteken. Londonból jelentik, hogy a Fülöp-szigeteken nagyban pusztít a kolera. A járványnak naponta több mint ezer ember esik áldozatul.

Alsós-táblák. Ilyenek is vannak már. Az alsós kaláber adta meg hozzájuk az ötletet, de tulajdonképpen minden oly játékhoz használhatók, ahol pontokat írni szokás. A szabadalmazott alsós-táblák nagy előnye az egyszerű és praktikus kezelésén kívül az, hogy feleslegessé teszi a kretát, szivaosot és nagy a játékos keze, ruhája a piszoktól mentve marad. Felalálójuk ifj. Lövinger Salomon. Kaphatók a legtöbb papír- és diszmi-kereskedésben.

Rendőri hírek. Jorman Gusztáv aranyműves 21 éves lelesége, Szabó Emília a napokban Madách-utca 88. számú lakásán vasoramelegítés közben összeégett. A szerencsétlen fiatal asszonyt a Rókus-kórházba szállították, ahol ma meghalt. — A Rókus-kórházban halt meg Steiner Andor szabósegéd is, aki Szerdahelyi-utca 1. számú lakásán égett össze. Mind a két szerencsétlen holttette a törvényszéki orvostani intézetben fekszik. — Váci István 25 éves pincér a napokban Váci-utca 12. számú lakásán melbe lőtte magát. Veszedelem sebével a Rókus-kórházba vitték, ahol tegnap meghalt. Holttetését az orvostani intézetbe szállították. — Az éjszaka kigyulladt a Hungária-körút levő tüzerkasznya tiszti pavilonja. A legényegység észrevette a tüzet és mielőtt nagyobb veszedelem támadhatott volna, eloltották. A kár nem jelentékeny.

Cigányzene a Telefon Hirmondóban. Kellemszórakoztat nyújt ma este 8 órált kezdve a Telefon Hirmondó. Pompás cigányzeneszkart hallhatnak az előfizetők odahaza, amely zenéitvel az Enke- és Elite-kávéházakból

történik. Nyolc óra tizenöt perckor a külföldi tözsdék zárlati jegyzéseit olvastatja fel a beszélő újság. Félitizkor pedig az est folyamán érkezett hírek és táviratok kertnek felolvasására, amely után 11 óráig ismét cigányzene hallható a kagylókön keresztül.

Schlauch Lőrinc.

1824—1902.

Budapest, július 10.

Nagy gyász borult a magyar katolikus egyházra. Schlauch Lőrinc biboros, Nagyvárad egyháza püspöke meghalt. Elhunya egészen váratlanul sújtja a közvéleményt éppen akkor, a midőn számtalan tisztelői reménykedve olvasták a tartósnak indult gyógyulásáról érkező híreket. Nagy tudományossága, államférfiúi kvalitásai, fejedelemi áldozatkészsége, mély tüzi vallásossága és hazaszeretete folytán mindenkor a magyar püspöki kar legkiválóbb tagjai közt emlegették és amióta egyházának vezetői közt foglalt helyet, alakja csak nőtt népszerűségben és tisztelében. Királyunk is nagyon szerette és ismeretes, hogy Simor halála után éppen az udvar kegyei folytán közel volt ahhoz, hogy ő üljön Magyarország primási székebe. Másfél évvel utóbb megkapta a nagynevű főpap a bibornoki kalapot, mellőzésével az egri, kalocsai és zágrábi érsekeknek, Nagyvárad és Bihar vármegye őszintén meg fogja gyászolni a tudós egyházfejedelmet, aki bőkezű alapítványaival örök életet állított magának azok kulturális életében, de fájdalmas veszteséget jelent halála az egész nemzetre is, amely csodálta az elhunyt főpap tisztá alakját akkor is, amidőn az oly éles ellentétbe jutott az ország szabadelvű közvéleményével. Utolsó nagy csatáját az egyházpolitikai harcok idején vívta meg és emlékezetes marad akkori szereplése. De nem akart sohasem vezére lenni az ecclesia militansnak és hazafiságának fényes jelét szolgálhatta a nagy harcok lezajlása után és csak nemrégiben, midőn minden tekintélyét latba vetette, nehogy a katolikus autonómia kongresszus újra eredménytelenül menjen szét. Előkelő politikai szereplése folytán az év jelentékeny részét a fővárosban töltötte és itt is számos kulturális és humánus intézmény az ő fényes nevének köszönhető virágzását és akárhánszor az ő remek szónoklatai fordították feléjük a közönség segítségét.

Nagyvárad, július 10.

Schlauch Lőrinc biboros püspök este háromnegyed tíz órakor meghalt. A halál hírért, mely az esti órák dacára gyorsan terjedt el a városban, mély részvétellel fogadták.

Nagyvárad, július 10.

Schlauch biboros negyvenhat nap óta súlyos beteg volt. A mult éjjel tudóvonyozó tünetei következtében komolyra fordult a beteg állapota. Ma délután öt órakor Winkler József püspök feladta az utolsó kenetet. Ma délután megérkezett a pápa apostoli áldását közlő latinnyelvű távirat Winkler püspökhöz, aki a nagybeteg kivánságára táviratilag kérte az apostoli áldást.

Schlauch Lőrinc bibornok született Uj-Aradon 1824. március 27-ikén. Középkiskoláit Aradon és Szegeden, a teológiát a pesti egyetemen végezte. Ott, mint a papnövevények magyar iskolájának legmunkásabb tagja, irodalmi dolgozataival széles körben kellett felismertet. 1846 őszén levéltáros volt Lonovich csanádi püspök udvarában, ahol Mihalovics későbbi zágrábi bibornok-érsek és Fabry későbbi kassai püspök nagyrabecsülését vívta ki. Pappá szentelték 1847. április 3-ikán. Ugyanaz év júliusban Nagy-Szentmiklóson nyert kápláni állomást, ahol nagy buzgalommal folytatta tanulmányait, habár a közbejött nehéz politikai viszonyok nem igen kedveztek neki. 1849 szeptemberben oravizált, 1850-ben pécsai és ismét nagyszentmiklósi, végre tomesvár-belvárosi káplán, egyuttal a püspöki liceumban a dogmatika tanára és a szentszéknél a szegények ügyvéde lett. 1852-ben kedvelt tudománya: az egyházjog és egyháztörténelem tanárává és szentszéki ülnökké nevezték ki.

Buvárkodásait ugyszólván emberfölötti erővel folytatta, egészségét is megrendítette a folytóns, megleszített szellemi munka. Ennek folytán megvált a tanári pályától és 1859-ben meroyfalvi, 1863-ban gyarmatai plébános s kerületi esperes lett. Hivata-

los munkái ami szabad időt engedtek, mind tanulmányozására fordította, különösen jogbölcséleti, egyházi-ügyi s művelődéstörténelmi tanulmányokba merülve. Ekkor kezdett a vármegyei közéletben is szerepelni, s Bonnaz püspököknek is oly bizalmas papja volt, hogy plébániáján gyakran felkereste. 1867-ben megszerezte az egyházjogdoktori koszorút. Doktori értekezése „Az egyházjogok jogaimról hazánkban” nagy feltűnést keltett az irodalmi körökben.

Midőn a katolikus autonómia mozgalmak megindultak, egyházmegyéjének papsága két ízben 1868. és 1870. autonómia követé választotta. Ekkor tűnt föl először nagyobb körben. Állásponjtára nézve a nagygyűlésen a bizottság többségének (jópapi) munkálatait mellett tartott hatóság beszédét. Elszövegek oimén egy röpirat jelent meg, állítólag Ghyezy Kálmán tollából, a többség munkálatai ellen; erre Schlauch egy *Válasz*-szal felelt s nyugodt, tárgyilagos fejtegetéseivel méltó ellenlőnének bizonyuit be a kitűnő Tömlu publicistával szemben. E szereplése által annyira magára vonta a magasabb körök figyelmét, hogy 1872-ben csanád-egyházmegyei kanonokká nevezték ki. Kanonoki állásában, megszábadulva az aprólékos teendőkötől, még nagyobb buzgalommal látott a tudományos foglalkozásokhoz. Nyugalmat azonban nem sokáig élvezhette, mert 1878. évi március hó 17-én *sztamári püspökké* nevezték ki. 1877-ben elnöke, 1894-ben tiszteletbeli elnöke lett a Szent László Társulatnak, amelynek közgyűléseit, iránytadó megnázó beszédeivel, melyek a legfontosabb kérdéseket éppen idejében egy-egy nagy szabású tanulmányban hozzák tisztába, nagy eseményekké tette. Ez időtől már a magyar püspöki karnek vezéralakjai közé tartozik. Különösen a főrendiházban nem volt iontosabb, kivált az egyházat érdeklő tárgyak, amelynek vitájában egy-egy feltűnő tudomány s kimagasló ékesszólása beszédei ki nem vette volna részét. A közoktatási törvény, a zsidók és keresztények közötti házasságra vonatkozó törvényjavaslat s az egyházpolitikai újabb törvények tárgyalásai közben elévülhetetlen dicsőséget szerzett az egyháznak, hazának s nevének.

A kötelező polgári házassági javaslatra a király felszólítására készített memorandum a küzdelmeknek mondatni tengelyévé vált. 1884. a vaskorona-rend I. osztályu lovagja, 1885. a budapesti egyetem tiszteletbeli teológiai doktor, 1888. római gróf és pápai trónálló főpap, 1887. április 8-án nagyváradai püspök, 1893. június 12-én bibornok, első a nagyváradai püspökök sorában.

Ugy a sztamári, mint a nagyváradai egyházmegyében a bérmlálás kiosztása alkalmával mindig maga intézett szent beszédet a bérmlándókhoz és egyházmegyéjének ózases kormányzati és szentszéki ügyeit személyesen vezette. Uj templomok, iskolák, lelkeszségek hirdetik egyes számtalan jótéteményein kívül apostoli buzgalmat. Sztamári püspök korában megszerezte a híres Török-téle nagy könyvtárt s ezt a sztamári egyházmegyének adományozta, mire ott a Laurentiana könyvtár létesült belőle. Sztamáron nagy anyagi áldozatokkal rendbehozta az internátussal egybekötött tanítóképző-intézetet, a nagyváradinak pedig saját házat szerzett; 1891-ben Nagyváradon kisdödvönöképző-intézetet alapított, 1896-ban 30.000 forintos adományozott Debreczen városának nagy szabású apaóázarda létesítésére a magasabb nénevelés érdekében. Előbb a nagyváradai egyházmegye szükségleteinek fedezésére 100.000 forintos alapítványt tett; a szilágy-somlyói katolikus gimnáziumot nagy anyagi áldozattal rendbe hozta s évi fenntartási költségeinek mintegy harmadrészét viselte; a debreczeni katolikus főgimnázium létesítésén is sokat fáradozott. Szent László király halálának hétszázados évfordulója alkalmából, melyet országos ünneppé tett, székesegyházának 10 ezer forintnyi költségen egy művész nagy Szent-László-hermát készítettet s káptalanával együtténe Szent László királynak szép szobrot emelt Nagyváradon. 1897-ben ünnepelte aranymiséjét, melynek emlékére már kézen áll az általa Bihar-Püspökben emelt gyönyörű román stílus plébániatemplom. Utóbb részt vett a magyar közművelődési egyesületek megalapításában a még sztamári püspök korában szervezett Széchenyi-Társulattal. Alelnöke volt az Országos Vöröskereszt-Egyesületnek, elnöke volt az Országos Zeneakadémiának, a Poliklinikai Egyesületnek stb. Általában véve a fontosabb társadalmi mozgalmak nélkülé meg nem indultak s mindenütt kivette a maga részét, ahol a közügyek előmozdításáról s a szegények gyámolításáról volt szó, különösen a házi szegények kaptak tőle igen sokat, ami minden évben ezekre rugott.

Apróságok.

Schlauch Lőrinc, Nagyvárad kardinális püspöke, oszúndes elvonultságban élt székvárosában, udvari papjai körében, szakadatlan munkában. Korán kelt s ment a templomba, ott misét mondott. Aztán

sétált a kertben, rossz időben a rezidencia tágas folyosóján.

A váradai püspöki rezidencia — a lakása, a kertje — ritkította párját. A palotát gróf Forgách Pál püspök építette 1752-ben, aki a római Vatikán kisebb mintáját akarta Nagyváradon felállítani. Ő vásárolta meg a város szélén a hatalmas telket s építette a közepére a palotát, közel a frontjához a templomot, háta mögött pedig a káptalant.

Schlauch Lőrinc itt széles terepnumot talált a szép iránt való érzékének kielégítésére. Amilyen egyszerű volt magánéletében, olyan kényes volt mindenne, ami Szent László püspökségének lényéhez tartozik. Termei tele voltak a képzőművészet értékes produktumaival, könyvtára és történelmi emlékei kinoscel érnek fel.

Volt a többek között egy feltűnő szép, hal-alku gyémántja, amelyet egy nagy gyémántgyűrű középe ékei. E gyűrűjével az újján látogatta meg egyszer Simer hercegepmást.

— Honnan vette, kegyelmes uram, ezt a gyűrűt? kérdezte tőle. Oskeresztényi kő van benne.

— Barberini kardinálistól kaptam, felelte Nagyvárad püspöke.

Simort nagy meglepte ez az ajándék, mert ezer év óta csak kardinális viselte ezt a követ, amelyről azt tartják, hogy a világ legbecsebb drágakövei közé tartozik.

Az Oskeresztényi kő ime kardinális kézen ragyogott.

Schlauch Lőrinc rendkívül munkabíró ember volt. A reggeli mise és séta után gyorsan elkötötte reggelijét, ezután fogadta titkárát, aki egyháza ügyeiről referált. A titkár után jött a jószágigazgató, mert a nagyváradai püspök minta-gazda híreben állt. Néhány év alatt teljesen rendezesdte a püspökség bonyolult ügyeit s tökéletesen rendezte a püspökség gazdaságát, amely hajdanában a legelhagyottabbak közé tartozott.

Referálás után a püspök fogadni szokott. Szives volt mindenki iránt s érdeklődött mindenki ügye iránt csak a hiábavaló sok beszédet nem tudta tűrni. Aki kéréssel fordult hozzá, üres kézzel nem távozott tőle. Azonban haszonlatlanul egy krajcárt sem adott ki, mindig tudta, mire mennyi kell költeni.

Bizalmas körben szeretett elbeszélgetni gyermek- és ifju-koráról. Sokat tudott beszélni atyjáról, anyjáról, akiket haló porukban is imádozt. Szegedhez, hol a gimnáziumot végezte, mindig ragaszkodott. Atyja németajku uj-aradi lakos volt s egy szegeci szücs leányáért cserébe odaadta Lőrinc fiát, magyar szóra. Mire visszaeserlétek a két gyereket, a fiu szöggediesen beszélt magyarul, a németet csak törte, a szücs leánya pedig elejtett magyarul és szép sváb leányzóvá növekedett.

Volt Szegeden egy rendőrbiztos, a jó öreg Szekula bácsi, a szegediek Javertje, aki együtt iskolázott egykor Lőrinc diákkal. Sokszor eimondja róla, ha szóba kerül:

— Azótól fogvást sem láttam olyan jelös diákokot. Egyszer késő estig sétáltunk a Tiszaparton. Exámen után volt. Válsákor Lőrinc megragadta karomat s hivott magával.

— Hová? — kérdeztem.

— A papnöveldebe. Istené akarok lenni, megsejtettem, hogy Isten maga számára teremtett.

Szekula azt mondta:

— No én nem sejték ilyeneket.

Schlauch Lőrinc kötelességtudó lelkes volt. Mikor püspök lett, bejárta nagy egyházmegyéjét, a legkisebb faluban is misézett, prédikált, bérmlát. Beszéli, hogy minden templomban másról tudott beszélni.

A jótékonyaságáról keveset tudott a világ. ő maga nem kürtölte, s mert nem kereste a népszerűséget, olykor alig is beszéltek róla. A 100.000 forintos alapítványa, melyet nénevelési célokra tett, Bihar-megyében örökre fenntartja nevét. Van aztán egész sereg alapítványa, hosszú lajstromot kellene leírni, ha valaki el akarná számlálni. Egy gyönyörű térrel ajándékozta meg a várost, melyet saját költségén rendezett be, ez a Schlauch-tér. Szent László-szobrárt is a maga költségén készíttette.

A BUDAPESTI NAPLÓ telefonja.

Szerkesztőség 56-12
Kiadóhivatal 54-39

Nők a bakon.

Uj-Zéland Nelson nevű városában egy kisasszony felszaposzt bérkocsisnak.

Hogyha estre szállt az alkony,
A ligete gummi-szállpon
Jár a koozi búsz-üetve,
Bent csak itjak ünek ám;
Mert a nő a férfi kedve,
Nem hord álmokat szívében,
Gyeplő van már lágy kezében,
Gyeplő, ostor, lószerszám.

Rég letűnt a romantika,
Mikor még bent a kocsiba
Kék párnákon, lágy ülésen
Abrádosan ült a pár,
Felkerült már szerencsésen,
Felkerült a szellős lakra
A kis nőcske fel a bakra
Es vidáman utast vár.

Hogyha az a szende nőcske,
Selymes hajtu, édes szőke,
Kiról nappal, este, éjjel
Almodozom szüntelen,
Egy szep napon búszke kéjjel
Cssettintene turcsa hangon,
Gyeplőt fogna ott a standon
S nem törődnek már velem:

Hát bizony ez turcsa volna,
S én zenegenem szerelmesen:
Bérkocsisnő a kedvesem.
Aki nem iöz és nem varr;
Nem suttaga szeremesen,
Hanem várva méla lesen
Mindenkihez ígyen szólna:
„Csak egy forint a luvar.”

— xi.

FŐVÁROS

(*) **A pékpar szabályozása.** A kereskedelem-ügyi miniszter nem hagyta jóvá a fővárosnak a pékműhelyekre vonatkozó új szabályrendeletét. A műhelyek munkarendjét és a munkások viszonyait olyképpen szabályozta az új szabályrendelet, hogy nem haladást, de határozott visszaesést jelent a rendelkezés. A szabályrendeletben a főváros ki akarta mondani, hogy a péklegény naponkint tizenhat órát köteles a műhelyben tölteni, ebből a tényleges munkaidő tíz óra. Nyolc órát a legények a műhelytől távol, szabadon tölthetnek. Azokban a műhelyekben, amelyekben nyolc munkásnál több dolgozik, a főváltó-rendszert akarta meghonosítani. A miniszter erre azt mondja, hogy az sem a pékpar speciális viszonyainak, sem a munkások jogos érdekeinek nem felel meg.

A miniszteri leirat kifejti, hogy az iparistűl már 1895-ben kimondotta, hogy elég, ha a munkás 14 órát tölt a műhelyben, s a tisztázás munkaidőre sincsen föltétlen szükség. A szabályrendelet tehát munkásvédelmi szempontból nem haladás, hanem visszaesés s nem alkalmas a munkások jogos és éppen nem tulzozott követeléseinek teljesítésére. A tizenhatórás munkakeret nem melőzhetően föltétel, mert kis jóakarattal tizenegyhóras munkaidővel a kisiparosok is biztosíthatják üzemüket. A miniszter kifogást tesz az ellen, hogy a szabályrendelet a föltétlenül szükséges egészségügyi intézkedéseket nem biztosítja s megelégszik azzal az általaános kijelentéssel, hogy a munkaadó alvó-és pihenőhelyről tartozik gondoskodni. E helyett a miniszter részletesen körírja, hogy a pihenőhelynek a műhelytől elkülönítve, száraz, világos, tiszta, szellőztethető és fűthető szobának kell lennie, hogy minden alkalmazottra legalább tíz köbméter légkör jusson, minden alkalmazottnak külön ágyat kell kapnia. A főváltó-rendszert nem akceptálja a miniszter, mert alapöltétele a folytonos munka hiányzik. A legtöb műhelyben délután nem dolgoznak, de ahol dolgoznak, ott sincsen baj. A tisztázás maximális munkaidő és legalább tisztázás szabadság kizárja, hogy a munkaadó döntésén az éjjeli munkásokkal dolgoztasson. A munka megkezdését és befejeését a munkaadó osztja be, de minden műhelyben ki kell függesztenni, hogy a munkások hány órákor kezdtek ímeg a munkát s mikor van jöguk a munkát abbahagyni és távozni. A szabályrendelet nem akarta megengedni, hogy az inasok éjjel is dolgozzanak. A miniszter kihivételnek mondja ezt az intézkedést, mert a munka éjjel van. Azt a miniszter sem akarja, hogy a munkaadók a fiatal gyereket munkával agyoncsigázzák s közérdekből azt kívánja, hogy pékinas csak egészséges gyermek lehessen. Azért úgy kívánja módosítani a szabályrendeletet, hogy pékinas csak az legalább tizenöt éves fiu lehet, aki hatóságí orvosi bizonyítványtal igazolja, hogy a pékmesterségre alkalmas. Tizenhat évesnél fiatalabb inast azonban éjjeli munkára fogni nem szabad. Kettősünnepen a szabályrendelet úgy akarta biztosítani a munkások szabadságát, hogy főlváltva az egyik napon valamennyi munkás szabad legyen. A miniszter ezt a megoldást nem tartja sze-

reoscsenek, mert a kettősünnepeken a közönség iko-
kozottabb igénye kényszeríti a mestert, hogy valame-
nnyi munkasát munkába állítsa. A szabad napot
ugy kívánja a miniszter biztosítani, ha a kettősünne-
p első napja vasárnap, akkor délelőtől tíz óráig, ha
másnap, déli tízenként öt óráig másnap reggel hat óráig
teljes munkaszünet legyen. A látványos megakarta
állapítani a bérminimümöt is, de a miniszter
szerint a hatóságoknak ehhez nincsen joga. A hatóság-
nak csak az lehet a feladata, hogy az egyéni
akarat érvényesítését s az egyéneknek érdekeik
megvédésére való tömörülést biztosítsa. A mi-
niszter tehát ki akarja mondani, hogy a péklegé-
nyek hetibért kapnak, amit a munkába való állás
előtt kell pontosan megállapítani. Törli a miniszter a
szabályrendeletnek azt az intézkedését, hogy ha a
munkások többsége ellöngadja, vagy a gazda adjon
élelmet, valamennyi munkás köteles ellöngadni. Any-
nyira nem terjedhet a hatóság gyámokodása, hogy
megszabja, ki hol étkezzék. Végül szigorú intézkedé-
seket követel a miniszter a pékműhelyek ellenőrzésére
s azt kívánja, hogy az előjárások legalább negyed-
évenként minden pékműhelyt megvizsgáljanak.

SZINHÁZ, ZENE

•• Városligeti Színkör. A Városligeti Színkör-
ben ma a *Falurossza* került színre, melyben *Ujházi*
Éde, a Nemzeti Színház kiváló tagja, megkezdte ven-
dég szereplését. A nagy és előkelő közönség ezúttal
kettős élvezetben részesült; a lejobb magyar néps-
színmű speciális magyar költészetet szívhatta magába
és egy nagy alakító művész zsenialitásában gyönyör-
ködhethet. Gonosz Pistát adta Ujházi makulátlan tö-
kéletességgel. Igazi népies zamat, tőrlől metszett ma-
gyarosság és szuverén művészi öntudat volt játéká-
k minden részében. Hatalmas művészetének a köz-
önség hangos tapsokkal és sok kihívással, a szín-
kör személyzete babérokzoruval hódolt. Az egész
előadás dicséretes összhangban folyt le. Feledi Boriska
szerepét *Elsy* Emilia, egy tehetséges fiatal színésznő
játszotta bájjal, természetességgel és ahol kellett, meg-
rázó erővel. *Csongori* Mariska új oldalról mutatta be
tehetségét Finom Rózsi szerepében; művészi alakítá-
sa méltán tetszett a közönségnek. Kedves volt Vá-
rady Jolán derekasan megállított helyüket: Gyár-
iás, Bihari és Gömöri.

•• Fővárosi Nyári Színház. A budai színkör-
ben ma kezdte meg vendégjátékát *Fedák Sári*. A *há-
rom pár cipő* Léni szerepét játszotta ma temperamentu-
mú kedvvel és vidám öletességgel. A közönség,
amely megtöltötte az arénát, jól mulatott az egész
estén át és sokat tapsolt a kedves vendégnek, meg a
többi közreműködőnek is. A tetszésben méltán osz-
tozkodott Kállay Lujza, Berzsenyi Julia, Hadrik Anna,
Rétthey Izsó, Bartos, Körmenyi és Ferenczy. — Hol-
nap este Fedák Sári a *Lili* címszerepét játszsa.

•• A király a színházban. Ischlből távratoz-
zák: A király tegnap este megjelent az ischli városi
színházban, melyet a bécsi jözeifvárosi színház igaz-
gatója, a magyar születésű Jarno József vezet. O fel-
ségének fogata azt az utasítást kapta, hogy mint
rendesen, az előadás befejeztével bajtasson a szin-
ház elé, amikor a kocsis mellett ülő lakáj kinyitja a
koosi ajtaját. A király azonban már a *Das süsse Mädchen*
című operett első felvonása után elhagyta az udvari
páholyt és távozni akart. A páholyiolyosón Jarno
igazgatóval találkozott, aki tiszteletteljesen megha-
jolvta, utat akart engedni ő felségének. A király
kissé habozott, de aztán megszólította az igazgatót.

— Kérhetek-e öntől valamit, igazgató ur?
— Parancsoljon, felség, — válaszolta Jarno.
— Segítsen nekem, hogy lakájomat megkerit-
hessem, — volt ő felsége kérése.

Jarno természetesen leiesített a lépcsőn és né-
hány perc múlva visszatért a lakájjal, aki aztán a
királyt az igazgatóval együtt lekisérte az udvari fo-
gathoz.

•• Attila egy opera-librettóban. Perosi abbé
babéraj nem hagyta nyugodni a nagy mester egy
kollégáját, Raffaele Antoliset, ki egy napon elhata-
rozta, hogy valami hatalmas nagy dologgal gazda-
gítja majd a világ zenei irodalmát. Vallásos tárgyú
operát akart komponálni s íratott is librettót, mely
ama világtörténelmi momentum körül fordul meg, mi-
dön Leó pápa megállítja a dicsőséges Attilát Róma
falai alatt. Három felvonásból áll a darab s két inter-
mezzo fordul benne elő. Az opera címe *Deo* s egyik
római színházban mutatták be. A librettóban vannak
szép drámai részeket, de Raffaele Antolisei muzsikája
egyelőre nem veszélyeztetni Perosi abbé babéraját.

•• Elmaradt vendégzseropelés. Leszkay András,
a Magyar Színház igazgatója engedelmet kért a tanós-
tól, hogy színházához egy amerikai zsidó színtársulat
szerződtesse. Ot előadásra halandó lét volna
a tanács engedélyt adni, de az amerikai zsidó társulat
ilyen rövid időre nem volt hajlandó szerződni. A
vendégzseropelés ezért elmarad.

•• A nagyváradi színház. Nagyváradi város
közgyűlése Rímter polgármester elnökelete alatt jóvá-

hagyta azt a szerződést, mely uabbi két évre pályá-
zat nélkül Somogyi Károlynak adta a Szigligeti-
színházat.

•• Magyar művész halála Berlinben. Egyik
külföldön élő művésznünk tragikus sorsáról értesít
berlini tudósítók. Krausz Soma, a berlini királyi
operaház volt karmestere, az énekar vezetője, küz-
delmes pályáját az örültek házában fejezte be. Krausz
Soma a budapesti királyi operaházról került ki Ber-
linbe és a csábító ígéretek hatása alatt biztos kenye-
rét, jól javadalmazott állását itthagya, családjával
Berlinbe költözött. Eleinte jól folytak dolgai, a ber-
lini művészkörök is méltányolták tudását, szorgalmát.
De mihamar módot találtak ellenségei, hogy a berlini
királyi udvari operától menesszék. A jómódohoz szo-
kott művészt egyre érték a sorsopások, családját a
legnagyobb küzdelmek között tartotta fenn, végre is
idgyeztet felmondta a szolgálatot, buskomor lett, majd
az örültek házába került. Héttől este küzdelmeitől
megváltotta a halál. Nejen kívül kileno gyermeke
siratja; Krausz Bernát, a berlini magyar egyesület
volt elnöke, unokaöccsét gyászolja az elhunytban.

VIDÉK

— (Uj község Pestmegyében.) Ormódy Béla
szegedi lakos, pestmegyei nagybirtokos, 4300 holdnyi
Mérges pusztáját, parcellazva eladta, nagyrészt majsol
lakosoknak. A vevők elhatározták, hogy a földekre
nem építenek külön tanácsokat, hanem egy községet
alapítanak a hatalmas terület középpontján. Azzal
a kéréssel fordultak tehát a kormányhoz, hogy adjon
engedélyt a község alapításához. A kormány az ügyet
Pestvármegye közigazgatási bizottsághoz tette át vé-
leményezés végett, amely ma a kiküldött bizottság
véleményét meghallgatva, előadónak ahhoz az indít-
ványához csatlakozott, hogy az engedélyt egyelőre
nem tartja megadhatónak, minthogy nem látja garan-
ciáját annak, hogy az új község lakói a törvény által
megkivánt közigazgatási és közművelődési kötelezett-
ségeknek eleget tudnának tenni. A szabad parcellá-
zást azonban örömmel vette tudomásul a bizottság.

SPORT

•• Az automobilisek Boszniában. Mosztaból
távratozzák nekünk, hogy a nemzetközi automobil-
versenyzők Szerajevóból odérkeztek. Komolyabb bal-
eset nem történt. A maximális gyorsaság 60 kilo-
méter volt.

•• Kerékpárverseny. Vasárnap délután 5 óra-
kor a csömör-uti millenáris versenypályán szenzá-
ciós kerékpárversenyt rendez az Olympia Sport-
Egyesület. A verseny a következő számokból fog
állani: Szecessziós-verseny, térelőnyverseny minden
tája gépeknek térelőnyvel; karszalagverseny, döntő-
futam, match Fredy, Müller és hazai versenyzők
között; haladók versenye; magyar-osztrák-német-svéd
match Gerger, Fischer, Heiny és egy osztrák első-
rangú versenyző között.

•• Karlsbadi versenyek. Alapos meglepetést
hozott a harmadik nap. A favoritok közül csak az
egy *Florestan* győzött a *Hirschsprung akadályverseny*-
ben, a többi sorra vereséget szenvedett. A *Spru de*
*handicap*ban is lemaradt *Nina*, meg *Lumpacius II.* és
így *Silvio* szerezte meg a díjat a *Schindler-istállónak*.
A jockeyk közül ma *Slack* és *Holmes* nyert egyenként
két versenyt. A versenyek részletes eredménye a kö-
vetkező:

I. **Eladók handicapja.** Díj 2000 korona. Távolság
1000 méter. Mautner V. *Sarkantása* (Southey) első,
Krausz L. *Maestroja* (Slack) második, ifj. Dávid
E. *Autocratja* (Holmes) harmadik. Totalizátor: 10: 38.

II. **Kétvésekes handicapja.** Díj 3000 korona. Távolság
1300 méter. Mr. Lincoln *Pörge* (Slack) első,
Egyedi L. *Kintornás* (Gray) második, Mautner V.
Lope de Vega (Southey) harmadik, aztán Kényur,
Styria, Tilly, Fritzl, Döntő. Totalizátor: 10: 68.
Helyre fogadások: I 50 : 112. II 50 : 171. III 50 : 79.

III. **Sprudel Handicap.** Díj 10.000 korona. Távolság
1800 méter. Schindler L. *Silvio* (Slack) első,
Württemberg-Weihi nénes Irrthum (Harway) második,
báró Springer G. Garázda (Tarai) harmadik, aztán
Perhaps, Maculani, Pusztabiró, Lumpacius II., Nina,
Töppörtü. Totalizátor: 10: 108. Helyre fogadások:
I. 50 : 186. II. 50 : 141. III. 50 : 141.

IV. **Nyeretlen kétvésekes elődversenye.** Díj
2000 korona. Távolság 1000 méter. Blaskovich E.
Báránya (Holmes) első, Losonczy Gy. *Zsigabarája*
(Bonta) második, Krausz L. *Justiniánja* (Martinkovits)
harmadik. Aztán Csalogányi, Mohamed, Jeddah,
Joarisse. Totalizátor: 10: 80. Helyre fogadások: I
50 : 123. II. 50 : 74. III. 50 : 182.

V. **Hirschsprung-akadályverseny.** Handicap.
Díj 10.000 korona. Távolság 5600 méter. Herceg Auer-
sperg F. *Florestanja* (Williamson) első, Mautner V.
Sociusa (Poole) második, Dréner A. *Kalanerje* (Hux-
table) harmadik. Aztán Geranium, Tokaj, Tacsó.
Totalizátor: 10: 19. Helyre fogadások: I. 50 : 58.
II. 50 : 70.

VI. **Nyeretlen kétvésekes versenye.** Díj 3000 ko-
rona. Távolság 1200 méter. Blaskovich E. *Valusa*
(Holmes) első, Mautner V. *Savilleje* (Southey) másó-

dik, báró Königswartter H. *Ahasverusa* (Bonta) har-
madik. Aztán Lehel, Partnerin, Siliány, Santos. To-
talizátor: 10: 75. Helyre fogadások; I. 50: 92. II.
50: 119. III. 50: 60.

Nyiltér.

Járványok idején és minden időben semmi sem
biztosítja jobban az egészségét, mint a jó és
emésztőképes gyomor, meg a tiszta ivóvíz.
Kiváló eszköz erre

a mohai
„ÁGNES”
FORRÁS
természetes szénsavdús ásványvíz, mint föl-
tétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús
szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos évszór
fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt
gyógyosknál fogva kitűnő szerszám a legkülönbözőbb gyo-
mor, légsző és húgyzservi betegségeknek.
Kedvelt borvíz.
Főraktár: ÉDESKUTY L. Budapesten,
cs és kir. udvari szállító.
Ásványvíz-nagykereskedő.
Kapható minden gyógyszerben, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Agyomor táján érezhető nyomások
gyakran emésztési zavaroknak következté-
ményei, melyeknek fájdalmait
Rohisi SAVANYÚVIZEK
melegén éhgyomorral való ivása
megszünteti.
NAGYBARNI RAKTAR H. FFMANN JÓZSEF-éknél
BUDAPEST ÁTHORVUTYZÁS.

Bankegyesületi váltóútlejt Részvénytársaság felszámolás alatt.
Értesítjük t. ügyfeleinket, hogy felszámolásunkat el-
határoztván, részletív. és sorsjegycsoport üzletünk
lebonnyoltásával, saját számlánkra a

„Hermes” Magyar Általános váltóútlejt
Részvénytársaság
bizt meg és ezen osztályainkat nevezett intézet helyiségeibe:
Budapest, V., Dorottya-utca 8. sz. alá
helyeztük át, mely helyen a további részletfizetések teljesíté-
dők és az eredeti sorsjegyek a felek által megtekinthetők,
illetve a hátralékok lefizetése és a részletív vagy a csoport-
könyvecsők és nyugták beszozogatása ellen átvethetők.
Budapest, 1902. július hóban.

Bankegyesületi Váltóútlejt Részv.-társ.
felszámolás alatt.

„HERMES”
Magyar Általános Váltóútlejt Részvénytársaság.
Vonatkésszáll fenti hirdetésnyre, tudomásra hozzuk,
hogy a Bankegyesületi Váltóútlejt Részvénytársaság
felszámolása folytán részletív. és sorsjegycsoport-üzle-
tünk lebonnyoltásával saját számlájára intézetünket bizta meg
mely megbízást a fenti hirdetésnyre ártalmában elfogadtuk.
A részletív-üzletet mi is felvettük üzletkörünkbe
és azt a legelőnyösebb feltételek mellett fogjuk
vezetni.
Budapest, 1902. július hóban.

„Hermes”
Magyar Általános Váltóútlejt Részvénytársaság
V., Dorottya-utca 8. szám.

Császár-fürdő
Budapesten. Elsőrangú kénes hév-
vízi gyógyfürdő, pártian gőzfürdő-
vel, legmodernebb iszapfürőkkel,
román ásványvizsodákkal, kö-
és kádfürőkkel, 200 kőnyimes lakó-
szobával. A legszűdőbb kezelés.
Prospektus ingyen és bérmentve.

(Az e rovat alatt közzételtek sem tartalmáért, sem alakjáért
nem felelősök.)

TÖRVÉNYSEK

§§ A braganzai herceg londoni kalandja. Lon-
donból távratozzák, hogy a rendőrbíróság ma foly-
tatta a tárgyalást braganzai Ferenc József herceg el-
len. A mai tárgyaláson már teljes névén neveztek a
herceget s a vétséget is, amelylyel vádolják. A ren-
dőség ügyésze megváltoztatta vádindítványát amely
eredetileg az erkölcsösség ellen való súlyos vétségéről szó-
lott és ma azt indítványozta, hogy a herceg ellen
erkölcselen viselkedés miatt indítsák meg az eljárást. A bizo-
nyítási eljárásból kiűnt, hogy a hercegnek már hosszú
szabab idő előtt kelepőc állították és hogy Guerry nevű
bookmaker e végből külön lakást bérelt s a herceg-
gel együtt vádolt fiatalembereket is fölbérelte. Még

nem lehetett megállapítani, vajjon a lakás bérbeadója, aki a bérbeadott szoba falán lyukat furatolt, hogy a szobában végbemenő dolgoknak szemtanuja lehessen s aki azt állítja, hogy a válságos pillanatban rendőrköt hívott, szintén benne van-e az összeesküvésben vagy sem. A tárgyalást ma sem fejezték be. Folytatását nyolc napra elhalasztották. A herceg tegnap Teck herceggel, Liechtenstein herceggel és még más nagyalású emberekkel Hatfeld hercegnőnek vendége volt.

Váltó, szerelem, óvadék.

— Robelly Jenő bünpöze. —

Budapest, július 10.

Nagy feltűnést keltett a múlt év nyarán Robelly Jenő budapesti vívómester hirtelen eltűnése. Különösen, amikor kintűnt, hogy nem is egyedül ment, hanem magával vitte a Vigszínház egyik csinos segédszínésznőjét, Almási Lolát is s hogy eltűnése összefügg több bűnesettel, amelyek miatt följelentést tettek ellene a törvényszéknél. Egy évig bujdosott Robelly a nagyvilágban, míg nem Londonban elcsípték és hazahozták, hogy a bíróság elé állítsák. Ma került a vádlottak padjára a budapesti büntető-bíróság előtt amely Agoraszó bíró elnöksége alatt tárgyalta az ügyet. A vádhatóságot Polgár alügyész képviselte, Robellyt pedig dr. Jankovich Jenő fővárosi ügyvéd védté.

Robelly egyik szánalomraméltó áldozata Szabó József, a központi gyűjtőegység volt igazgatója, akit majdnem koldusbotra juttatott furfangos csalásával. Egy Berger nevű ügyöntöltő megadta, hogy Szabó el akarja adni felső-árgint ingatlant. Rögön fölszápott veendőnek s rövid akadozás után megkötötte Szabóval a szerződést. A birtokot 58.000 koronáért vette meg, s kötelezte magát, hogy a vételért részletekben letérleszt. A szerződés megkötésekor jölehet akkor még egy fiúért sem fizetett a birtokra, rávette Szabót, hogy adjon neki nyugtát az egész vétel-árról. Azt mondta, hogy a nyugta alapján pénz fog magának szerezni gazdag atyafiságot. Alig hogy megkapta a nyugtát, a birtok legértékesebb részét, a tizenözeget koronára becsült értékét nyolcezer koronára e adta Ardó Alfrédnek, a tudós instructust pedig négyezer koronára Frenkl Mór bérőnek adta el. Szabó azzal a föltétellel egyezett bele az erdő eladásába, ha Robelly annak vételéről a törlesztésre fordítja. Robelly azonban mindössze csak kétezer koronát adott Szabónak, s mire a többinek a törlesztésére került volna a sor, megszökött Budapestről. A másik bűne az, hogy a vívőtermékhez kauciók szolgálatát fogadott föl, s a szegény emberek pénzét eliskasztotta. Ezek közül váltót is hamisított. A karvalottak Lohay János egyetemi tanár és Ebtövös Bálint országgyűlési képviselő. Az előbbinek a nevére hateraz, az utóbbi nevére négyezerhátszáz korona ára váltót hamisított.

Robelly ma megtörve, betegesen állott bírái elős. Emondta, hogy budapesti születésű, 33 éves. nős vívómester. Csak részben érzi magát bűnösnek. Szabót nem akarta megcsalni. A mi pénzt az e adott birtok részletét s a tudós instructust kapott, azt részint Szabónak adta, részint pedig annak tartozására s költségre fordította. Neki mindössze hatszáz forintja maradt az ügyletből.

Az élnök: On azzal is hitegette Szabót, hogy gazdag rokonaitól pénzt fog kapni s azt a törlesztésre fogja fordítani. Kitől várt ön pénzt?

A vádlott: Az apósmótól.

Az élnök: Hogyan, hiszen ön a nejevel meghasonlott csak nem gondolta, hogy ilyen körülmények közt az apósa önt segíteni fogja?

— Másoktól is reméltem támogatást.
Szabó József: Amit a vádlott itt elmondott az nagyrészt igaz. Tekintve ártatlan családot, tekintve, hogy a nagy nyomorúság vitte erre a lépésre én a panaszomat visszavonom. Teszem ezt abban a reményben, hogy a vádlott, ha egykor módjában lesz, honorálni fogja a nagylelkűségemet, s engem, a kit könnyelműségemmel öreg napjaimra szerencsétlenné tett, kárpótolni fog.

A törvényszék e nyilatkozat után a Szabó József kárára elkövetett csalás dolgában az eljárást megszüntette, s rátért a második eset, a kaucióskasztás tárgyalására. Robelly azzal védekezett, hogy a szolgák megengedték neki, hogy a kauciójukat használhassa.

Az élnök: Mikor támadt önben az a gondolat, hogy külföldre szökik?

— Körülbelül négy-öt nappal az elutasításom előtt. Hogy nem készültem a szökésre, az a körülmény is bizonyítja, hogy mindössze 60-70 forintot vittem magammal az utra.

— Ön akkor már ismerte Almási Lolát?

— Igen.

— Hol ismerkedett meg vele?

— Kolozsvárott.

— Ezt azért kérdeztem, mert adatok vannak rá, hogy attól fogva voltak önnek nagyobb kiadásai, hogy Almási Lolával megismerkedett. Arra az időre esik a váltóhamisítás is.

Szűcs József, aki négyszáz forint kaucióját veszítette el, azt vallja, hogy ő nem hatalmazta föl Robellyt, hogy a kaucióját fölháználhassa. Egyébiránt nem kívánja a vádlott megbüntetését.

Hutter Samu hatszáz korona kauciót adott Robellynek s máig sem kapta vissza a pénzt. Hutter nem jelent meg a mai tárgyaláson.

Fényes toaletben lépett most be a terembe Almási Lola, a vádlott volt londoni utitársa. Azt vallotta, hogy Robelly mindössze néhány forintot vitt ma-

gával az utra. Előbb Párisba mentek, ahol hat hétig tartózkodtak. Onnét később Londonba utaztak.

Az élnök: Ha csak néhány forintja volt Robellynek, mielőtt élték Párisban?

— Neki órája, nekem ékszerem s sok rubám volt, azt zálogba tettem.

— Arról van-e tudomása, hogy Robelly abban az időben váltót hamisított?

— Arról nem tudok semmit.

— Mikor ismerkedett meg Robellyvel?

— 1900-ban.

— Volt tudomása arról, hogy Robelly birtokot vett?

— Volt.

— Mennyit költött öre Robelly?

— Egész határozatlan nem tudom.

— Volt ajándékot? Kihalt, ékszer?

— Nem vett.

— De fizetett vacsorát, kocsit?

— Azt igen.

— Ugy körülbelül ezer forintot mégis csak elköltött öre?

— Ó nem.

A védő: Azt tetszett mondani, hogy nem számítottak arra, hogy hosszabb ideig külföldön legyenek maradni. Mért vitte akkor magával az összes rubáját?

— Nem vittem el minden rubámat.

— Ugy tudom, hogy Londonba is elmentek. Hát ott mielőtt élték?

— En szerződést kaptam egy odavaló szinbázhoz.

A törvényszék ezután a váltóhamisítás tárgyalását kezdte meg. A vádlott tagadta a hamisítást. Azt mondta, hogy a Bókay János és az Ebtövös Bálint nevű ezek tudtával és fölhatalmazásából írta a váltókra.

Dr. Bókay János egyetemi tanár kijelentette az előtte elmulatott váltóra, hogy azt nem írta alá.

Dr. Jankovich védő konstatáltni kívánta tanúnak a vizsgálóbíró előtt tett vallomásától, hogy dr. Bókay ott 2 darab 3000 koronás váltó girálását ismerte el. Különben akad majd tanu, aki még egy harmadik 3000 koronás váltó-jóttállásról is tud.

— Kivánja tanu ur a vádlott megbüntetését?

— Igen, kivánom s kérom, hogy 1800 korona perköltség megfizetésére köteleztessek.

— Mielőle perköltségek ezek?

— Hat rendbeli váltópörben a kifogások emelésének költségei.

Ebtövös Bálint országgyűlési képviselő azt adta elő, hogy Robelly neki jó barátja, sőt félig-meddig rokona lévén, első ízben egy 2000 koronás jóttállást vállalt érte Bókayval együtt egy újjáégitel szövevénykezelés. Ezután még két ízben girált neki két darab 2000 koronás váltót. Az 1800 koronás váltón levő névalírása hamisított. Megjegyzi azonban, hogy ha Robelly szót volna neki girálta volna ezt is. Dr. Schweiger Béia és dr. Donath Béia vallomást után Reisz Henrik vállalkozót halgatták ki a bíróságon. Reisz azt vallotta, hogy dr. Bókaynak három ízben mutattak be 3000-3000-3000 koronás váltókat, amelyeket dr. Bókay valóknak el is ismert.

A delután folyamán kihallgatott tanuk, nagybörést banktisztviselők és ügyöntöltők a váltókra névbe adtak előgazó tanuvallomásokat. Kempner Miklós törvényszéki írásszakértő szerint 3 váltó hamis és egy valódi. Hogy a hamisításokat Robelly követte-e el, azt nem állította, de nem tartotta kizártnak ennek ebeheltségét. Ezzel a bizonyítási eljárás befejezést nyert. Dr. Polgár Viktor kir. alügyész egyrendbeli család bűntette és 4 rendbeli magánokirat-hamisítás bűntette miatt emelt vádat Robelly ellen. Dr. Jankovich Jenő védőbeszède után Robelly is felszólalt védelmére. Bukását ő is erős szenvedélyének tana donítja, amelyet kedvese iránt érzett s ezen körülményt, mint enyhítő körülményt kérte figyelembe venni.

A törvényszék bűnösnek mondotta ki Robelly Jenőt 3 rendbeli magánokirat-hamisítás büntetésben s ezért 1 évi 6 havi börtönrre ítélte. A vizsgálói fogság által egy év és egy hónap kitöltőnek vétetik. A család bűntette alól a törvényszék a vádlottat felmentette.

Az ügyész és a vádlott megnyugodott az ítéletben.

TÁVIRATOK

Prága, július 10. A tartománygyűlés hosszabb vita után fölfüggesztette Sehalik és Wolf képviselők mentelmi jogát.

Alexisbad, július 10. Az özvegy anhalt-berburgi hercegné ma meghalt.

Róma, július 10. A Sztux-kápolnában ma délelőtt ünnepi mise volt Albert szász király lelküdvéért. Jelen volt a pápa, továbbá a bibornokok és a diplomáciai testület. A misét Agitardi bibornok celebrálta. A pápa abszolúciót osztott.

London, július 10. Mialatt delután a Regent-streetben nagy néptömeg várta a jótékony bazárba induló királynét, a templomról egy szász külső sulyos nő levált és a tömeg közé zuhant. Egy nő meghalt, nyolc ember megsérült, közülök néhányan súlyosan.

Az osztrák demonstráció.

Salzburg, július 10. A tartománygyűlés ma Haagen indítványára elfogadott egy határozatot, amelyben örömmel üdvözlö a Koerber miniszterelnök által a vámtarifia és a Magyarországgal való vám- és kereskedelmi szövetség ügyében az urakházában tett nyilatkozatot és kijelenté, hogy amennyiben Magyarország

továbbra is visszautasítaná Ausztria jogos követeléseit, helyesebb lenne a külvivadás. A miniszterelnöknek a ki-e-gy-e-zés kérdésében tanusított magatartását köszö-netet és bizalmat szavazott a tartománygyűlés.

Az olasz király pétervári utja.

Róma, július 10. A király ma este 11 óra-kor indult el Raconigiból Oroszországba. Wirballenben a király az orosz udvari vonatra szállt át és Kovnón és Vilnán át e hó 13-án három óra husz perckor Péterhofba érkezik.

A dán király utazása.

Gmunden, július 10. Keresztély dán király ma délben hazautazott Kopenhágába. A pályaudvaron a emberlandi herceg és neje, György Vilmos és Ernő Agost hercegekkel és Alexandra és Olga hercegnőkkel, továbbá Mary hannoverai hercegnő, Tekla schwarzburg-rudolstadti hercegné, Dourlon Altonz herceg és neje Salburg helytartócsági tanácsos és a polgármester jelentek meg a busozásához.

A délafrikai francia hadifoglyok.

Páris, július 10. A külügyminisztérium közlé-teszi, hogy a francia kormány a délafrikai hadműve-letek befejezése után nyomban ítélezéseket tett, hogy a Ceylonban és Szent-Ilona szigetén levő francia hadifoglyokat mielőbb hazahozatassa.

A bolgár hadsereg.

Szofia, július 10. A szobrányban a kormány törvényjavaslatot nyújtott be az újonctalék tárgya-ban, amely szerint a hadsereg létszámát a legközelebbi három évre 40.000 emberre (eddig 45.000 volt) szállítják le. A hadügyminisztérium a tartalék-nak öt korosztályát hívta be a szipkaszeri harcma-napos hadgyakorlatokra.

A haiti helyzet.

London, július 10. Az alsóházban ma a Haiti szigetén uralkodó helyzetre vonatkozó kérdésre Cran-borne államtitkár kijelentette, hogy ha a politikai helyzet Haiti szigetén nem rendezett is, az idegenek érdekeit még sem tenyegeli közvetlen veszedelem. E körülmények közt a kormány nem hajlandó az Egye-sült-Államok kormányához fordulni közös lépések megtételére céljából. Az angol fölkonzul haladéktalanul meg fogja tenni az élet-és vagyonbiztonság oltalmára szükséges lépéseket, akár egymagában, akár más kon-zulokkal együttesen.

A petróleum-kartell.

Bécs, július 10. A petróleum-kartell megújítása tárgyában megindított tárgyalásokat ma folytattak. A hangulat a kartell megújításának kedvez.

A pestis.

Berlin, július 10. A Wolff-ügynökség jelenté Konstantinápolyból: ...inthogy június 30-ika óta nem fordult elő újabb pestis-eset, Konstantinápolyt par-ványmentesnek jelentették ki és minden intézkedést megszüntettek.

Földrengés.

Madrid, július 10. Az éjjel a marokkai partvi-déken két földrengést érezték, ami nagy rémületet keltett a lakosságban.

Közgazdasági táviratok.

Olmütz, július 10. Nagy feltűnést kelt Fischer Mór építési vállalkozó fizetésképtelensége. Passzivái 7 millió koronára rugnak, míg aktívái nagyon cseké-lyek. Az utóbbi évek kedvezőtlen gazdasági konjunk-túrája okozta anyagi romlását.

New-York, július 10. (Terményárak.) (Zárhat.) Gyapot: New Yorkban heleben 9 1/4 (9 1/4). Juliusra 8.62 (8.61). Októberre 7.92 (7.89). New-Orleansban heleben 9.— (9.—). — Petróleum: Stand white New-Yorkban 7.40 (7.40). Stand white Philadelphiában 7.35 (7.35). Refined in Cases 8.50 (8.50). Credit Balances at Oil City 1.22 (1.22). — Zsír: Western steam 11.40 (11.25). Rohe és Brothers 11.50 (11.35). — Tengeri irányzata szabálytalan. Juliusra 69 1/2. (70.—). Szeptemberre 64 1/4 (64 1/4). — Okt-re —. — (—). — Buza irányzata engedő. — Píros ószi heleben 52.— (52 1/2). Juliusra 50 1/2 (51.—). Szept-re 78 1/2 (78 1/2). Okt-re —. — (—). Dec-re 79 1/2 (79 1/2). Gabona szállítási díja Liverpoolba 1 1/2 (1 1/2). — Kéve: iaír Kij 7. sz. 5 1/2 (5 1/2). Jul.-ra — 4.65 (4.65). októberre 4.80 (4.75). — Liszt: Spring Wheat clears 3.— (3.—). — Kukor: 2 1/2 (2 1/2). — On: 28.62 (28.87). — Réz: 12.—12.15. (11.95-12.15). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, július 10. (Terményárak.) (Zárhat.) Buza irányzata engedő. — Juliusra 71 1/2. (72 1/2). — Szept-re 76.— (76.—). — Tengeri irányzata állandó. Szept-re 61.— (61 1/2). — Zsír: Szept-re 11 15 (10.95). — Okt-re 10.97 (10.87). — Szalonna snort: clear 11.32 (11.12). — Sertészsír: Szept-re 18.72 (18.60). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

KÜLÖNFÉLÉK

Az első.

— Radó Antal fordítása. —

Nem mondom én, hogy ritka volt a bája,
De ő is, én is húsz éves valék,
És az napon — hogy' emlékszem reája! —
Oly faszeres volt a tavaszí lég.

Nem mondom én, hogy bántón néze, zordan,
De mégis, azt fogadni merhetem:
Hogy életemben bátrabb sohasé voltam,
Mint amikor bevallám: szeretem.

Nem mondom én, hogy gyöngéd szívű lány volt,
De olyan údv volt szőlanom vele;
S ha ő beszélt, az arcom szinte lángolt
És még könyöm is megcsordult bele.

Nem mondom én, hogy durva volt a leike,
És aztán mégis, mégis elhagytott;
És aztán mindenem csak őt kesergte
S azóta mindörökké bús vagyok.

Coppée.

† **A gyémánt történetéhez.** Egyik szaklapunk közli Franzénau Ágoston értekezését a gyémántról. Bevezetésül osztályozza a drágaköveket. A körülbelül kilencszázötven ásvány között drágakő mintegy ötvenhárom van csak, de az igazi drágakő száma tulajdonképpen csak husz, a többi féldrágakő. A husz drágakő három osztályba osztható. A gyémánt természetesen az első osztályba tartozik. A gyémánt a természetben kristályformában fordul elő. A kristályok igen változatos formákat mutatnak. A leggyakrabban előforduló a negyvennyolcalapos kristály, amelyet ezért diamantodernek hívnak. Van azonban a gyémántnak oly alakja is, amelyben a kristályosodás nem teljes, ahol több kristály összenőtt, az ilyen gyémántot bortnak hívják és csiszolásra alkalmatlan. Nem csiszolható a bort-golyók sem. Az ő-kor ismerte a gyémántot. de természetét és tulajdonságait tévesen ítélte meg. Plinius írja: a gyémánt kimondataatlan keménységű; ha üllőre tesszük s kalapáccsal ráütünk, a kalapácsot visszarugja s azt és az üllőt megrepszti. A tűz sem bír vele, még senki sem látta megégni. Elveszté a keménységét azonban, ha olyan ádat meleg és iriss vérében áztatjuk, amelyet hónapokon át petrólyszelvényekkel etettek és borral itattak. Ez a hit a XV. századig tartotta fenn magát és sok gyémántot zústak porrá, hogy Plinius állításának igazságáról megbizonyosodjanak. Plinius a gyémánt keménységét szilárdágával tévesztette össze; mert a gyémánt a legkeményebb test, minden testet megkarcol, őt egy sem tudja megkarcolni; de nem a legszilárdabb s a kalapács porrá zúzza. Fajsúlya három és félszer ak-

kora, mint a vízé. A gyémánt hamisítására leginkább a topáz használják, amelynek fajsúlya körülbelül akkora, mint a gyémánté. A legutolsó és legszenzációsabb ilyen hamisítás a múlt század derekán történt, amikor körülbelül egy ötszáz frankot érő topáz százharminckilenc millió irankon akartak eladni. A gyémánt általában véve színtelen fehér, vannak azonban színes gyémántok is. A leggyakrabban előforduló színes gyémánt sárgás szürke vagy zöldes. A legnagyobb és legszebb narancsárga gyémánt egy newyorki ékszerész birtokában van; egy szép zöld gyémántot Drezdában őriznek; I. Pál orosz cár egy igen szép rubintörös gyémántot viselt. Vannak rózsaszínű gyémántok; ritkábbak, de nagyon becsesek a kékek, ilyen volt az a hatvanhét karátos gyémánt, mely a francia korona drágakövei közül 1792-ben eltűnt. Minthogy a színtelen gyémántok a színeseknél becsesebbek, Rudolf császár prágai laboratóriumában sokat vesztődött azzal, hogy a színes gyémántból színtelen gyémántot állítson elő. Indiából került az angol korona legdrágább köve, a Kohinur, az eltűnt Nagymogul s azonkívül igen sok kékszínű gyémánt. A dél-brazíliai gyémántbányákat 1728 óta művelik, a husz karátosnál nagyobb gyémánt ott ritkaságszámba megy. Az Arany- és Ékszerész-ipar közli még, hogy egy Haszlinger nevű fiatal kemikus egészen új módját találta fel a mesterséges gyémánt készítésének. Laboratóriumában a dél-afrikai gyémánthoz hasonló mesterséges gyémántszemeket állított elő, amelyek 0-05 milliméter nagyságúak, egészen átlátszóak és októéder alakúak.

† **A bíró a villamoson.** Az amerikai Szabadság írja: A trentoni főbírvieli törvényszék Pitney bíró vezetése alatt tárgyalat. Mikor a pörbeszédre került a sor, a bírő kijelentette, hogy nem hallgathatja meg az ügyvéd beszédét, mert akkor lekésik a vonatról. Az ügyet azonban nem lehetett csak úgy ahogy elhalasztani, azt indítványozta tehát a bírő, hogy az ügyvédek üljenek föl vele a villamosra és az állomásig mondják el mondkójukat. És elkezdődött a villamoson az érvelés, a többi utasok nem csekély mulatságára. Mire az állomáshoz ért a villamos a bírő kijelentette:

— Uram, ezt az ügyet el kell halasztanunk a jövő hétig!

Es azonnal rohant, hogy le ne kessen a vonatról.

† **A vidám Mark Twain.** A világhírű amerikai humorista nemcsak a munkáiban tréfálkozik, hanem az életben is szereti a viccelődést. Egy külföldi lap valamilyen alkalomból írva róla, emlígy egy-két apróságot az életéből. Furcsa módon kérte meg például apósától a leányát.

— Mr. Langdon — szólította meg egy szép napon az ő nehézkes beszédmódján későbbi apósát —

nem vett ön észre valami különöset köztem és a leánya között?

— Nem — felelte mr. Langdon.

— Mert nemsokára majd észrevesz valamit — felelte Mark Twain — csak tartsa jól nyitva a szemét.

Mr. Langdon aztán csakhamar észre is vett valamit és a leányát odaadta Clemens urnak, aki tudvalevőleg nem volt más, mint a mostani Mark Twain. Mr. Langdon a fiatal párnak egy házat is ajándékozott többek között. Mark Twain ezt megint furcsa módon hálálta meg. Ertesítette apósát, hogy bármikor eljöhöz hozzájuk, kaphat náuk éjjeli szállást.

† **Szegény Angolország.** Egy londoni lap keservesen panaszkodik azon, hogy a koronázás alkalmából, melyre a külföldi kirajba került Anglia. Így ir többek között: A koronázási díszítéseinket Olszországából kaptuk, a koronázási érmeinket Németországból, a koronázási beér-öl pedig Franciaországból! Ugy látszik, mintha a nyereségsovár nemzetek közt valami szövetség jött volna létre, hogy bennünket ily kétes módon tiszteljenek meg. Cherboungi jelentések szerint a suthamptoni Smitnued-piacra egy francia marhabusz-szállítmányt indítottak utnak. Ha itt nem a Leadenhall-Street egy üzleti fogásról van szó, amelynek más piac megkárosítása a célja, úgy ezt a birt némi aggodalommal, ha ugyan nem egyenesen rémülettel kell fogadnunk. Megszoktuk már hogy Normandiából vajat, Arlesből szarvasgombát, a Provenéből ibolyát és Párisból sertéseket importálnak hozzánk. Még egyéb dolgok is vannak, mint például a pezsgő és a divat, amelyet leginkább Franciaországból hozunk be, de hogy az ősi Anglia magasztalt roastbeef-jét Franciaországból kapjuk — ez kemény csapás!

† **A ravasz sárga ember.** A singaporei bíróság termében, szemben a bírói székek, értékes óra függött a falon. Egy napon, miattat javában tanácskozott a bíróság, egy kínai lépett a terembe, hóna alatt egy létrával. A sapkáját leemelte, rendkívül aiazatosan meghajolt a bírák előtt a létrát odátámasztotta a falhoz és gyakorlott ügyességgel akasztotta le onnan az órát. Azután az órát át egyik, a létrát a másik kezébe fogva, zavartalanul távozott az épületből, mert mindenki kulinak tartotta őt, akit megbiztak, hogy az órát vigye el kifizetlenn. Mjantán napok teltek el a nélkül, hogy az óra visszakerült volna, végre is az egyik bírő panaszt tett a közmunkák hivatalában e hanyagság miatt. Ekkor derült ki, hogy a ravasz kínait senki sem bízta meg az óra elvitelével. A maga jószántából vitte el az órát és eszé ágában sem volt, hogy visszahozza.

REGÉNY

SZEGÉNY EMBEREK.

(Foma Gorgyjejev).

Irtá: GORKIJ MAXIM.

(13).

Három napig voltak haragban egymással, ami a tanítónak nagyon kellemetlen volt, mert ez idő alatt kénytelen volt kitziben is rossz osztályzatot adni az általánosán tisztelt Matojeics Ignác fiának.

Jesov mindent tudott, elbeszélte, hogy az államügyészék szobalányának kis fia született s hogy ugyanaznap az államügyész felesége forró kévével öntötte végig az urát; tudta, hogy hol lehet a legjobb halat főgni; tudta, hogy miképpen kell jó madárapósát készíteni s hogy hol kell föllállítani; tudta s kimerítően elmesélte, hogy a katonák miképpen akasztotta föl magát a kaszárnyában; tudta, hogy melyik fiu atyja küldött ma ajándékot a tanítónak.

Smolin ismeretei a kereskedő világ dolgai köréig terjedtek. Első sorban azt szokta megállapítani, hogy két ember közül melyik a gazdagabb s megbecsülte a házakat, hajókat és a lovakat. Mindzet jól tudta s lelkesedéssel beszélt azokról. Jesovval szemben ő is leereszkedő modort tanusított s ha Gorgyjejev összeveszett Jesovval, iparkodott kibékíteni őket, sőt egészen így szól Fomához:

— Mondd, miért civakodol mindig Jesovval?

— Mert szemtelen, — mondta Foma dühösen.

— Mert te rossz tanuló vagy, ő pedig segít neked. Ó okos. És ő nem tehet róla, hogy szegény. Ő mindent meg tud tanulni, amit akar s akkor ő is gazdag lesz.

— Olyan szemtelen, mint a szunyog, — mondta Foma — egyre zümmög, zümmög, aztán hirtelen megszurja az embert.

A fiuk életében azonban mégis volt valami, ami szorosán egymáshoz fűzte őket s voltak olyan órák, mikor elfelejtették jellemük és helyzetük különbözőségét. Vasárnapként Smolinéknál találkoztak s a galambokkal játszottak.

• A szép, hízott galambok szárnya meglíbbent, egymásután repültek ki a ducból, sorban ültek a ház ereszeire s turbékolva pompáztak a napsugárban.

— Rebentésd föl őket — mondta most Jesov, izgatottságtól remegő hangon.

Smolin hosszú póznával rebentette föl őket s fűtynent.

A megriadt galambok fölrepültek s szárnyuk csapkodásával fölötték meg a levegőt. Ritmikus ivben emelkedtek föl az ég kékjébe s tolluk ezüst és hava magasan csillogott. A fiuk hátraszegtett fejfel csodálják a galambokat, egy pillanatra sem veszik le a róluk tekintetüket s szemükben csendes öröm sugárzik. Már alig látják őket s csak kis pontok:lebegnek ott a messzeségben, beleszórva az ég végtelen kékségébe. Ezek a pontok úgy vonzzák a fiuk fantáziáját s Jesov mindnyájuk érzését fejezi ki, mikor halkan s elgondolkodva így szól:

— Istenem, ha mi is így tudnánk repülni!

Foma pedig, aki is tudja, hogy az ég felé szálló lélek a galamb formáját ölti magára, úgy érzi, hogy lelkében valami erős, égő, meghatározhatatlan érzés támad.

A gyönyörűség egyesíti most ezt a három gyermeket. Csendesen, figyelmesen várják, míg visszaternek a madarak. Egymás mellett ülnek s éppen olyan távol vannak most az élet valóságaitól, mint galambjaik a földtől. Epillanában nem gyüldöködnek és nem irigykednek, egymáshoz közel vannak, értik egymás lelkét, értik egymás szemének lángolását s boldogok, mint a lég madarai.

A galambok fáradtan repülnek vissza a háztetőre s a fiuk a ducba kergetik őket.

— Menjünk alnát lopni — mondja most Jesov, aki minden játéknak mozgató lelke.

Egyszerre kiröppen a fiuk kebléből a békés hangulat s mint a ragadozók, úgy oszonnak a szomszéd kertjébe. A lopás is munka, még pedig veszélyes munka s minden édes, amit az ember munkával szerez.

Az ilyen rablóhadjáratok alkalmával Foma nagy bátorságot tanusított, sőt mintha szándékosan vigyázatlan lett volna, nagy lármával tördelte le az almafák ágait s ha ferges alma került kezébe, hangos szitkozódással dobta a szomszéd háza felé. Nem félt attól, hogy tetten érik, sőt erőt merített belőle, szeme elhomályosodott, szeszszoritotta a fogaits s arcaán szokatlan vakmerőség és büszkeség tükröződött. Smolin gunyosan nézett rá s így szól:

— Henegegsz...

— Csak nem vagyok gyáva, — mondta Foma.

— Tudom, hogy nem vagy gyáva, de csak az ostobák kérkednek ezzel. Az ember fontoskodás nélkül is jól végezheti a dolgát.

Jesov más szempontból ítélte el Foma viselkedését:

— Ha szándékosan kockáztatod magad, akkor ne gyere velünk! Ha téged fognak meg, pápához visznek s az nem bánt téged; de engem úgy elvernek a szifjostorlat, hogy a csontomról lehámlik a bőr.

— Gyáva! — mondta Foma.

Egyszer aztán Fomát csakugyan megcsipették. Csumakov kapitány fogta el. Ovatosan, lábujjhegyen osont a fiu felé, megragadta a vállát s így szól:

— Most megvagy, rabló! Megvagy!

Foma, aki tizenöt éves volt, úgyesen kiskilott a sovány kapitány kezéből, de nem futott el, hanem összerándolt homlokát és ökölbe szorított kézzel megállt a kapitány előtt.

— Próbáld meg! Uss meg, ha mersz!

— Dehogy ütök — mondta a kapitány. — Elviszlek a rendőrségre. Hogy hívnak?

Foma hirtelen kijózanodott. A rendőrségtől félt. Tudta, hogy ezt a szegényt sohasem bocsá-

+ **Az ügyes fogoly.** A columbusi fegyházból kegyelem útján kiszabadult egy Hon György nevű fogoly, akit huszonöt centes tolvajlás miatt tízevi fegyházra ítélték. Ő volt az első fogoly az akkor készült új West-Union nevű fegyházban. A börtön építői száz dollár jutalmat tettek ki annak a fogoly-nak, aki az általa épített börtönből megszökik. És Hon György alig volt huszonnégy óráig lakója az új börtönnél, máris megszökött. A szökevényt két vérebbel fűződbe vette a sheriff. Hon György egy helyen lefűtölte a két ebet és eladta azokat egy farmernek öt dollárért s mialatt a sheriff Manchester hájkán öt kereste, lelopta a sheriff kocsijáról az íllest és a takarót. Végre bosszas hajsa után ellopták.

KÖZGAZDASÁG

Ipar és kereskedelem.

Osztrák Magyar Bank. A jegybank állása július 7-én a következő volt: Bankjegyjárgalom 1.457.751.000 korona (— 12.168.000 korona), érekesztet 1.417.800.000 korona (— 4.422.000 korona), váltó-lárcs 231.727.000 korona (— 4.323.000 korona), lombardüzlet 45.131.000 korona (+ 461.000 korona), adómentes bankjegytartalék 352.270.000 korona (+ 7 millió 961.000 korona.)

Ménelvok vásárlása. A földmívelésügyi miniszter felhívja mindazokat a tevéseztőket, akiknek birtokában három és fél évet betöltött, de a nyolcadik évet meg nem haladt kora ménelv van és azt eladni óhajtják, hogy szándékuk annak kitérésével, hogy a ménelv mely vármegyében, mely városban, községben vagy pusztában van, továbbá az eladási árt is egykoronás bélyeggel elátott beadványban augusztus 10-ig a földmívelésügyi minisztériumnak jelentésük be. A méneket egyes központok megszámlik a bizottságok s a vételár tekintetében létrejött egyezkedés után azonnali megvásárlás és átveszik. 165 centiméternél alacsonyabb méneket nem vásárolnak, kivéve ha az egyed kitérés ménsége a megszerzést kívánatosá teszi. A megvásárolt mének vételárát az adóhivatalnál fizetik ki.

A newyorki tőzsde. New-Yorkból jelentik július 9-iki kelettel: Az értéktőzsde szavard irányzatall nyilt meg. Később az árlolyamok realizációkra hanyadtotak. A realizációkra okot adtak különösen az aratásról szóló jelentések és az a hír, hogy az acéltörzst ellen keresetnek adnak be osztalekfizetést végett. Később sem javult az irányzat. A zárlat vontatott és nyomott volt. Rézvényjárgalom 480.000 korona.

Gyapjúárverések. Az idei első aukcióisorozat mai második napján vevők ugyanoly nagy számmal jelentek meg, mint az első napon és a hangulat is változatlan maradt. A tegnapi még fokozottabb érdeklődést keitettek ma a finom fésűs-gyapjúnk és jobb keresletnek örvendtek a legfinomabb posztógyapjúnk is, míg az egyéb kvalitások iránti vételkedv a tegnapi arányokat állította. A ma kiállított 6757 zsák gyapjuból 3900 zsák adatott el nagyjában változatlan arakon.

taná meg neki az atya. Zavarodottan mondta meg a nevé.

- Gorgyejev ...
- Matvjeics Ignác fia?
- Az.

A kapitány zavarba jött. Katonásan kihuzta magát s atorkát köszörülte. Aztán hirtelen összerántotta a vállát s oktató, szinte atyai hangon mondta:

— Szégyen! Ilyen előkelő és tisztelt család gyermeke ... Ez nem illik önhez. Elmehe, de ha még egyszer itt találom ... akkor jelentést teszek az atyjánál ... akit egyébként üdvözlök.

Foma észrevette, hogy ez az ember fél az atyjától s nem mozdult.

— Mondtam már, hogy elmehe — ismételte az öreg kapitány s az újjával mutatta az irányt.

— Hát a rendőrség? — kérdezte Foma szemtelenül, de azért maga is megijedt.

— Tréfáztam ... mondta az öreg s nevetett.

— Csak meg akartam ijeszteni.

— Maga ijedt meg! — mondta Foma s elfordult az öregtel.

— En? En megijedtem? No jól — mondta Csumakov és Foma észrevette a hangján, hogy a kapitánynak nagyon fájt az szemtelenség. Megsajnálta s szomorkodott. Este így szólt az atya:

- Foma! Te Csumakov kertjében jártál!
- Ott — mondta a fiu nyugodtan szembenézett atyjával.

Ignác nem várta ezt a választ. Egy pereig hallgatott s a szakállát simogatta.

— Ostoba! Minek az? Van itthon elég alma.

Foma lesütötte a szemét.

— Látod, most szégyelled magad. Bizonyosan Jesov csábított el! Majd megantatom, ha még egyszer idejön.

— En magam voltam — mondta Foma hátrázott hangon.

— Hát miért teszel ilyeneket?

— Csak ...!

Vásárosarnok. (Vámos és Bruszt hatósági közvetítők üzleti jelentése a Budapesti Napló számára.) A mai nap jogalma elegendő lefolyásu volt a hozatalok megelégedés és a vételkedv is jó. Részleteiben a következőképp alakult az üzlet: *Husfeldék:* vidéki marhahus eleje 66—76 hatalja 76—92 korona 100 kilonként; állott sertések szalonnával együtt 96—104 fillért jegyeztek kilonként. — *Tojások:* a hozatok ma nagyobb voltak és I. rendű friss tető ár 52—59, gyengébb minőségű és eredélyi ár 57. apadt tojás 54—55, apró 54—56, piszkos 53—54, törött (1080 darab) 39 koronát jegyezti eredeti lánként. — *Vaj:* I. rendű szövetkezeti édes tejszimból készült, kiválóan kedvelt jegyű árú 1/2 kilós darabokban 190—220, egyéb jegyű 1/2—5 kilós darabokban 100—190 és 1/2 friss tojóváj 140—150 koronát jegyezti kilonként. — *Vadtejték:* szarvas 0.60—0.70, óz 1.50—1.60, vad-diszón 0.60—0.70 koronát jegyezti kilonként. — *Gyümölcs-félék:* málna 1 kosár 2.80—3.— számoza (kőeper) 2.—2.20, meggy 40—60, paradicsom 24—28, piszke 12—16, kajsziabarack 59—60, ószi barack 80—120, ribizke 18—24, alma 20—28 körte 24—28, fillért jegyezti kilonként. — *Zöldseggélék:* káposzta 100 darab 8—12, tök 100 darab 16—24 korona. Zöld hüvelyes bab 14—16, sárga bab 16—20, borsó 14—16 fillér kilonként.

Szarvasmarhavásár. (A budapesti marhavásárlási vásári pénztár részvénytársaság tudósítása.) Felhajtás: Vágómarhák. Magyar ökrök 918 darab, magyar tehén 636 darab, szerbiai ökrök 1456 darab, szerbiai tehén 144 db növendékmárha 72 drb, éves tehén — drb, bivaly 109 drb, bika 150 darab, összesen 3645 drb. Gazdasági marhák: Igs- és hizalmi való ökrök 66 darab, lejtés tehén 169 darab, igás bivaly 4 darab, tinó — darab, bika — darab, üsző — darab. Eladási árak ezen tudósítás zártáig; vágómarhákért: Magyar bízott ökrök, legjobb minőségű 62.— K-tól 66.— K-ig, kivételesen 68.— K., 100 kilonként élő sulyban, középminőség 54.— K-tól 60.— K-ig, silányabb minőség 48.— K-tól 52.— K-ig. Magyar legelőmarha jobb minőségű 50 K-tól 56.— K-ig, kivételesen —. K-ig. Silányabb minőségű 44 K-tól 48 K-ig. Tarka hízott ökrök, legjobb minőségű 62.— K-tól 68.— K-ig, kivételesen 70 K-ig, középminőségű 54 K-tól 60.— K-ig, silányabb minőség 46 K-tól 52 K-ig. S-erb és boszniai ökrök legjobb minőség 52 K-tól 62.— K-ig, kivételesen 66 K-ig, silányabb minőség 40.— K-tól 50.— K-ig. Bika jobb minőségű 64 K-tól 66.— K-ig, kivételesen 68.— K-ig, silányabb minőségű 42.— K-tól 62.— K-ig. Bivaly 32 K-tól 44 K-ig, kivételesen —. K-ig. Magyar tehén 40.— K-tól 54.— K-ig, kivételesen 62.— K-ig. Tarka tehén 44.— K-tól 64.— K-ig, kivételesen 68.— K-ig. Mind 100 kilonként élő sulyban. Gazdasági marhákért: Igs ökrök elsőrendű 700 K-tól 760 K-ig métermázsánként, kivételesen —. K-tól —. K-ig páronként, középminőségű —. K-tól —. K-ig 100 kilonként — K-t — K-ig páronként, silányabb minőség — K-tól — K-ig 100 kilonként, — K-tól — K-ig páronként. Hizalmi való ökrök teher — kg-kint —. K-tól —. K-ig. Fejőstehén keresztzet színes 140 K-tól 220 K-ig darabonként, bonyhádi faj 220 K-tól 320 K-ig darabonként, kivételesen — K-tól — K-ig, igás bivaly —. K-tól —. K-ig páronként.

A felhajtás vágómarhából 300 darabbal nagyobb volt a melbetinél, miután azonban sok idegen vevő jelent meg a vásáron, az irányzat élénk volt s az árak csupán gomba mustra-ökröknél voltak olosbabbak 1—2 koronával, másként különben az árak változatlanok maradtak. Jármos ökrök iránt mutatkozott némi kereslet, Fejőstehén-üzlet változatlan.

Borjvásár. 1902. évi július 10-én. (A budapesti marhavásárlási vásári-pénztár részvénytársaságtól.) Felhajtás: Belöldi élő borjú 799 drb, lejtő borjú — db, bécsi borjú — db, — db, növendékmárha 105 darab, bárány élő — darab, lejtő bárány — darab. Arjegyzések. — Belöldi élő borjú I. rendű 66—80 l-ig, kivételesen 84 ... II. rendű élő borjúkért 68—65 l-ig, I. kilonként, lejtő borjú I. r. — l-ig, II. r. — l-től l-ig, kivételesen — l-ig. Növendékmárha 56 l-től 65 l-ig, l. r. — l-ig, középminőségű 52—56 l-ig, alárendelt 46—50 l-ig, I. kilonként, Bárány élő — k., lejtő bárány — k., kivételesen ár — k-ig páronként. — Az irányzat esondés. gyöngébb minőségűek árai 4—5 fillérral kgkint csökkentek.

Sertésokzomvásár. (A székeslővárosi sertés-vásár és közvágóhidú intézősége.) Július 10-én. Főbajtás: Zsirterítés, ugy mint Öreg I. rendű 350 kilogramm feletl 16 darab, II. rendű 280—350 kilogramm 29 darab, kanló — darab, silány — darab, fiatal nehéz 300 kilogramm feletl 5 darab, közép 220—300 kilogramm 62 darab, könnyű 220 kilogramm 300 darab, südő 33 darab, malac 40 kilogramm — darab. Összesen 1055 darab. Hussterítés ugymint: nehéz 300 kilogramm feletl — darab, könnyű 140—300 kilogramm 21 darab, südő — darab, malac 40 kilogramm 3 darab. Összesen 21 darab. Főbajtás összege 1076 darab. Előző napi maradvány 373 darab, összesen 1449 darab. Eladott 1108 darab. Maradvány 341 darab. A vásár irányzata élénk. — Következő árak jegyezettek: Zsirterítés: Öreg I. rendű 350 kilogramm feletl 80 — fillérig, II. rendű 280—350 kilogramm 76—80 fillérig, kanló — fillérig, silány — fillérig, fiatal nehéz 300 kilogramm feletl — fillérig, fiatal közép 220—300 kilogramm 66—92 fillérig, fiatal könnyű 220 kilogramm 74—86 fillérig, südő — fillérig, malac — fillérig. Hussterítés: Nehez 300 kilogramm feletl — fillérig, könnyű 140—300 kilogramm 66— fillérig, südő — fillérig, malac 40 kilogramm — fillérig, kilogrammonként élősulyban.

Bécsi juhvásár. Július 10. (Saját tudósíték telefonjelentése.) A mai juhvásáron a 13hajtas 1853 darab juh volt. Árak kilogrammonként: kivitelű juk 46—51 fillér, kivételesen — fillér, anyajuh 40—43 korona páronként. A vásáron kissé kedvetlen hangulat uralkodott.

Bécsi szurómarhavásár. Július 10. (Saját tudósíték telefonjelentése.) A mai vásárra telehoztak: 3717 darab borjut, 1916 darab élő sertés, 1004 darab levágott sertés, 307 darab levágott juhot, 227 darab bárányt. A vásár esondés.

Eladási árak: Eő borjú 56—68 fill., elsőrendű 70—84 fillér, legeleje 86—96 fillér, lev. borjú 64—112 fillér, elsőrendű — fillér, legeleje elsőrendű — fillér, fiatal sertés 90—104 fillér, kivételesen — l., levágott nehéz sertés — fillér, kivételesen — fillér, husra hízalt sertés — fillér, zsirra hízalt sertés 100—108 l., könnyű sertés — fillér elsőrendű südő 70—92 l., élő juh — l., levágott juh 54—80 fillér, bosnyák silányabb sertések — fillér, kilogrammonként. Bárány 12—24 korona, páronként.

A budapesti gabonátözsde.

Budapest, július 10.

Mérsékelt kínálat és élénk kereslet mellett 9000 métermázsza busza került torgalomba 15—25 fillérral magasabb árakon.

Más gabonamélekben mérsékelt volt a torgalom.

Eladatok:

Buza. Tiszavidéki: 800 mm. 79 k. 8 K. 90 l., 100 mm. 78 k. 8 K. 60 l., 400 mm. 77 k. 8 K. 65 l.

Fejérmegyei: 200 mm. 75 k. 8 K.

Pestmegyei: 600 mm. 78 k. 8 K. 45 l.

Bánsági: 100 mm. 75 k. 8 K. 20 l., 200 mm. 75 k. 7 K. 95 l., 2250 mm. 75 k. 8 K., 200 mm. 75 k. 8 K.

Dunai: 800 mm. 76 k. 3 K. 66 l.

Raktárra: 1500 mm. 76 k. 8 K. 26 l., 450 mm. 76 k. 8 K. 25 l.

Mind három hónapra.

Rozs. Új árú: 800 mm. 6 K. 50 l. paritásra, július 25-iki szállítás.

Zab: 100 mm. 6 K. 60 l., 200 mm. 6 K. 55 l., 200 mm. 6 K. 40 l.

Répe (káposzta): 500 mm. 10 K. 67½ l., 100 mm. 10 K. 65 l. paritásra.

Köszvényes mellett.

A készrész hivatalos jegyzése a budapesti árú és értéktőzsde szokásai szerint készpénzben 50 kilogrammonként. — A minőség hektolitiként és kilogrammonként.

B u z a	Kiloo	Kilogramm ára		Kiloo	Kilogramm ára	
		K.-tól	K.-ig		K.-tól	K.-ig
Tiszavidéki új	800	8 85	8 45	90	8 70	8 80
	77	8 45	8 55	81	8 55	8 65
	78	8 55	8 75	82	8 65	8 75
	79	8 70	8 80	83	8 75	8 85
Fejérmegyei	200	75	80	80	8 70	8 80
	77	8 40	8 60	81	8 50	8 60
	78	8 50	8 70	82	8 60	8 70
	79	8 60	8 75	83	8 70	8 85
Pestvidéki	79	8 25	8 35	80	8 35	8 76
	77	8 35	8 45	81	8 45	8 86
	78	8 45	8 55	82	8 55	8 96
	79	8 55	8 70	83	8 65	8 86
Bánsági	76	8 15	8 25	80	8 05	8 05
	77	8 25	8 35	81	8 15	8 15
	78	8 30	8 50	82	8 20	8 20
	79	8 40	8 55	83	8 25	8 25
Bácskai	76	8 15	8 25	80	8 05	8 05
	77	8 25	8 35	81	8 15	8 15
	78	8 30	8 50	82	8 20	8 20
	79	8 40	8 55	83	8 25	8 25

Egyéb gabonafélék		Kilós	Allogramm	
			100.	100.
Bécs	aj. e. arérendi	70-75	6.55	7.05
	masorendi		6.56	6.96
Arpa	tasarmány	60-62	6.90	—
	engeri vad	60-62	6.85	6.70
	szécsőre való	60-64	6.00	—
Zab	—	30-41	6.65	6.80
Tengeri	—	—	—	—
	bánsági	—	6.00	—
	masorendi	—	6.00	—
Repece	aj. káposzta	—	—	—
	bánsági	—	—	—
Kéles	—	—	4.60	5.00

A határidőszűlés nyomán a következő kétések történtek:

Októberi buza 1902.	7.15-7.24-7.21-7.25-7.23
Aprilisi buza 1903.	7.45-7.56-7.54-7.55
Októberi rozs 1902.	6.13-6.20-6.18
Októberi zab 1902.	5.49-5.50
Aug. tengeri 1902.	5.04-5.05-5.06
Májusi tengeri 1903.	5.06-5.07
Augusztusi repce 1902.	—

Déli egy óraorak a következők záróárakat állapították meg a következők a tőzsdén:

Októberi buza 1902.	7.22-7.23
Aprilisi buza 1903.	7.55-7.56
Októberi rozs 1902.	6.18-6.19
Októberi zab 1902.	5.48-5.49
Augusztusi tengeri 1902.	5.06-5.07
Májusi tengeri 1903.	5.07-5.08
Augusztusi repce 1902.	10.80-10.90

Délután fél 5 óraorak zárul:

Buza októberre 1902.	7.24-7.25
Aprilisi buza 1903.	7.55-7.56
Októberi rozs 1902.	6.19-6.20
Októberi zab 1902.	5.48-5.49
Augusztusi tengeri 1902.	5.05-5.06
Májusi tengeri 1903.	5.08-5.09
Augusztusi repce 1902.	10.80-10.85

A budapesti értéktőzsde.

A kiegyezési tárgyalások uból való fővitéseül szóló hírek alapján a tőzsde a mai nap folyamán kedvező irányzatot követett, a forgalom azonban mindvégig szűk mederben mozgott.

Élőtőzsde. Osztrák hitelrészvény 671.—672.—. Magyar Hite részvény 700.50—705.50. Államvasuti részvény 695.25—696.76. Déli vasut részvény 69.50—70.00.— korona.

A déli tőzsdén a következő értékekben volt forgalom: Aranyjárdék 121.—121.50 százalék. Koronajárdék 97.—97.50 százalék. Magyar Hitelbankrészvény 702.—702.50. Ipar- és Kereskedelmi Bank részvény 38.—. Osztrák hitelrészvény 671.26—673.50. Közüti Vaspálya részvény 666.—. Déli vasut részvény 64.—. Államvasuti részvény 695.—695.— korona.

A 4 órai zárlatok maradt: Osztrák hitelrészvény 674.25. Magyar hitelrészvény 703.50. Leszámlító 436.50. Jámamurányi vasműrészvény 498.60. Osztrák-magyar államvasuti részvény 696.50. Közüti vasut 606.—. Villamos vasut 308.— korona.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzemben a szezonserű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyzőbizottság hivatalosan a következő ár-folyamatok állapotította meg:

Jegyzések: Heremag: lucerna magyar 46.—54.— korona. vörös aprézemű 35.—40.— korona. vörös erdőnyi — korona. vörös bánsági — korona. középzemű 42.—46.— korona. nagyszemű 48.—52.— korona. Disznósír: budapesti 67.50—68.— korona. vidéki — korona. Táblaszalonna: légszárazított vidéki — korona. városi 4 darabos 68.—58.50. korona. 3 darabos 60.—60.50. korona. lisztölt — korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség — korona. 120 darabos — korona. 100 darabos — korona. 85 darabos — korona. azonnali szállítással. Szerbiai szokás szerinti minőség — korona. 100 darabos — korona. 85 darabos — korona. Szilva: slávoniai — korona. szerbiai — korona. azonnali való szállítással.

A bécsi gabonátőzsde.

Bécs, július 10. (A Budapesti Napló telefonjelentése.) A buzinálmat ma teljesen biányzótt, a mi a buza árában nem lényegtelen emelkedést idézett elő. Egyébeként is szilárdabb volt az irányzat. Az ár-folyamatok nem lényegtelenül emelkedtek. Buza észre 7.50—7.49, rozs észre 6.50—6.13, zab észre 5.84—5.83, tengeri július-ugasztusi 5.33, tengeri szeptember-októberre 5.42—5.44, repce augusztus-szeptemberre 11.30—11.40 korona. Zárlatkor: buza észre 7.54, rozs észre 6.54, engeri szeptember-októberre 5.82—5.33 korona

A bécsi értéktőzsde.

Az élőtőzsdén üzleti csöndesség uralkodott. Az irányzat erősebb volt.

A déli tőzsdén az Osztrák Hite részvényekben javulás állott be. Az általános irányzat szilárd volt. Később Osztrák Hite részvények iránt élénkebb volt az érdeklődés.

Zárlat. Az Osztrák Hite részvények szilárdak.

Később csöndes üzletmenet mellett barátságos volt a hangulat. Berlinre szilárd.

Bécs, július 10. (Magyar értékek zárlata) 4²⁰-os aranyjárdék 121.25. Ízsal és szeptember köcsön sorsjegye 163.30. Magyar vasuti köcsön ezüstben 100.—. Magyar keleti vasuti állami köcsön 119.—. Magyar leszámlító- és pénzügybank 436.—. Kímamurányi vasműrészvény 498.—. Magyar koronajárdék 97.80. 4²⁰-os Magyar földtelehrn. köcsön 97.80. Magyar hitelbank részvény 702.—. Magyar nyerevény köcsön sorsjegye 206.25. Kassa-oderbergi vasuti részvény 376.—. Magyar keresk. bank 2507.—. Magyar kukorika 1360.

Bécs, július 10. (Osztrák értékek zárlata) 4²⁰-os papírjárdék 101.80. 4²⁰-os osztr. aranyjárdék 121.10. 1860-os sorsjegye 163.50. Osztrák hitelsorsjegye 431.—. Angol-osztrák bank —. Bécsi bankjegyek 462.50. Osztrák-magyar bank 1597. Déli vasut 64.—. Dunagazajózsai részvény 894.—. Dohányrészvény 293.—. Cásárj. és királyi arany 11.30. Német bankszlító 117.25. 4²⁰-os ezüst járdék 101.70. Osztrák koronajárdék 99.65. 1864-iki sorsjegye 212.—. Osztrák hitelintézet részvény 673.75. Unionbank 531.50. Osztrák Länderbank 415.50. Osztrák-magyar államvasut 696.—. Elbavölgyi vasut 447.—. Alpesi bányarészvény 400.50. 20 frank. arany 19.08. Londoni váltóár 240.02. Bécs: Írányvasut Litt B.—. Bécsi Tramway Litt A.—. Lápót kohó 367.—. Az irányzat szilárdult.

Bécs, július 10. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.) A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 673.75. Magyar hitelrészvény 703.—. Angol-Osztrák bank 275.50. Bécs. bankjegyek 453.—. Union bank 531.75. Länderbank 453.—. Osztrák-magyar államvasut részvény 696.50. Déli vasut 64.25. Elbavölgyi vasut 448.—. Eszakyugati vasut részvény —. Dohányrészvény 293.—. Jámamurányi vasut 499.—. Alpesi bányarészvény 401.—. Májusi járdék 101.75. Magyar korona járdék 97.80. 1600-s sorsjegye 109.25. Német bírcdám mára 117.32—117.31. Napoleons'or 19.08

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, július 10. (Tőzsdéi tudósítás) A londoni bányarétek javulására a mai tőzsde szilárdabb volt, de az üzleti tevékenység ma sem volt élénk. Kohórézvényekre kedvezően hatolt az Iron Agek az a jelentése, hogy Amerikában hiány van nyersvasban és hogy acélszikeben tartós a kereslet. Bankok csak kissé javultak. Járdékek közül törökök kerestek arra a hírre, hogy a szultán aláírta Rouvier tervét az államadóságot egyesítéséről. A második órában az üzlet nagyon csöndes volt. Magánkamatláb 198¹⁰/₁₀₀.

Berlin, július 10. (Zárlat.) 4²⁰-os papírjárdék 101.75. 4²⁰-os osztrák aranyjárdék 103.10. Elbavölgyi vasut —. Magyar koronajárdék 99.30. Osztrák-magyar államvasut 149.—. Kassa-oderbergi vasut —. Bécsi váltóár 85.25. Magyar vasut beruházási köcsön 100.10. Alpesi bányarészvény —. Disconto-Commandit 184.80. Altajának vállamosági Edison 174.—. Gelsenkirchen 170.10. Laura-kohó 199.25. 4²⁰-os ezüstjárdék 101.80. 4²⁰-os magyar aranyjárdék 102.25. Osztrák hitelrészvény 211.75. Déli vasut 17.30. Károlyi Lajos vasut —. Orosz bankjegye 216.10. 4²⁰-os új orosz köcsön 99.90. Török dohányrészvény —. Olasz járdék 103.30. Magyar hitelbank —. Dynamit Irsi 174.25. Harpem 179.50. Az irányzat szilárd.

Berlin, július 10. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Esti forgalom: 4²⁰-os magyar aranyjárdék 102.25. Magyar koronajárdék 99.30. Osztrák hitelrészvény 211.80. Osztrák-magyar államvasut 148.75. Déli vasut 17.25. Eszakyugati vasut —. Elbavölgyi vasut —. Orosz bankjegye köcsöz 216.10. Buschtiehradi —. Orosz bankjegye —. (Hittóm) Lombard —.

Páris, július 10. (Zárlat.) Osztrák-magyar államvasut —. 4²⁰-os osztrák aranyjárdék 104.—. Osztrák Länderbank —. 3¹⁰-os francia járdék 101.30. Ottomanbank 556.—. 3¹⁰-os francia járdék 102.57. Alpesi bányarészvény —. Déli vasut —. 4²⁰-os magyar aranyjárdék 103.25. Párisi bankrészvény 102.—. Olasz járdék 102.—. Francia törleszt. járdék 100.55. Osztrák földtelehrinti részvény —. Török aonnyrészvény 321.—. Az irányzat bágyadt.

Frankfurt, július 10. (Zárlat.) 4²⁰-os papírjárdék 101.80. 4²⁰-os osztrák aranyjárdék 103.25. Magyar koronajárdék 98.40. Osztrák-magyar bank 114.40. Déli vasut 17.20. Elbavölgyi vasut —. Londoni váltóár 204.50. Bécsi bankjegyek 114.70. Villamos részvény 122.—. 3¹⁰-os magyar aranyköcsön 87.20. 4²⁰-os ezüstjárdék 101.80. 4²⁰-os magyar aranyjárdék 102.20. Osztrák hitelrészvény 211.50. Osztrák-magyar államvasut 148.80. Eszakyugati vasut —. Bécsi váltóár 85.205. Párisi váltóár 113.16. Unio bank —. Alpesi bányarészvény 201.—. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, július 10. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Aranyokom január. Esti forgalom Osztrák hitelrészvény 212.10. Német bank —. Disconto 184.80. Berlini kereskedelmi bank —. Gelsenkircheni —. Harpem 170.—. Laura-kohó 193.75. Olasz járdék —. Az irányzat szilárd.

Hamburg, július 10. (Zárlat.) 4²⁰-os ezüstjárdék 102.—. 1860. sorsjegye 153.37. Déli vasut 17.—. 4²⁰-os osztrák aranyjárdék 102.90. Osztrák hitelrészvény 211.60. Osztrák-magyar államvasut 148.50. Olasz járdék 103.20. 4²⁰-os magyar aranyjárdék 102.20. Az irányzat szilárd.

Budapesti-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Július 10. A sertésüzlet irányzata kissé kellemesebb. A Hízott sertések ára: I. A Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogramm felül) 320—100—104 fillér. Öreg közep (páronként 300—340 kilogramm terjedő súlyban) — fillér. Fialat nehéz (páronként 320 kilogramm felül) 102—110 fillér. Fialat közep (páronként 251—320 kilogramm terjedő súlyban) 106—108 fillér. Fialat könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) 106—108 fillér. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 200 kilogramm felül) 102—110 fillér. Közep (páronként 240—280 kilogramm súlyban) — fillér. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillér. III. Romániai eredetű (Stachl): Nehéz (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 102—110 fillér. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillér. IV. Szerbiai: Nehéz (páronként 200 kilogramm felül) 108—111 fillér. Közep (páronként 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 108—110 fillér. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 106—108 fillér.

készlet 45.604 darab. — 1902. július 9. napján behajlaltott 223 darab. 1902. július 9. napján elszállított 408 darab, 1902. július 10. napjára maradt készletben 45 421 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Julius 10 —

Kivételések. A helyigazgatás ideiglenes vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök a székesfehérvási m. kir. államrendőrséghez dr. Tuka Béla rendőrségi gyakornok rendőrségi segédlogalmazóval, — a vállás- és közoktatási m. kir. miniszter Arányi Banka úpesteri állami polgári iskolai helyettes tanítóit segédlogalmazóval, — a m. kir. pénzügyminiszter Kár József pénzügyi számvizsgálót pénzügyi számtanácsosá, Rauch József pénzügyi számvizsgálót pénzügyi számtanácsosá, Kisasszony Sándor pénzügyi számvizsgálót pénzügyi számvizsgálóval, Jakabfalvy Jenő adóhivatali ellenőrt adóhivatali pénztárnokká, Solti Gusztáv lövai adóhivatali tisztet ellenőrré, Kiss Mihály jászberényi adóhivatali ellenőrré, Szabó Imre csepregi adóhivatali gyakornok adóhivatali tiszté, — a m. kir. igazságügyminiszter dr. Hlery Sándor kaposvári kir. törvényszéki ügyvédet a szecsei kir. törvényszékhez jogyzóvá, Wanie Rozsó szegedi kir. törvényszéki joggyakornokot ugyanzokon kir. törvényszékhez ügyvédé, Szupkay Gyula édesi kir. járásbírósi joggyakornokot ugyanzokon kir. járásbíróshoz, Löwy Albert nagybecséri kir. járásbírósi joggyakornokot a mezőcsáti kir. járásbíróshoz segédkönyvezetőké, Siericki Arthur marosújvári kir. járásbírósi díjnyelket a tordai kir. törvényszékhez és Radó Mózses tordai kir. törvényszéki átalakító díjnyelket a maros-ludasi kir. járásbíróshoz innokká nevezte ki.

Áthelyezés. Az igazságügyminiszter Tasnady Kálmán édesi kir. járásbírósi segédkönyvezetőt a beúenyési kir. járásbíróshoz, — a vállás- és közoktatási miniszter Beúenyi Sándor györi állami polgári iskolai rendes tanítót a titeli állami polgári iskolához, Makayó Ivóváth Katalin magyar-óvári állami polgári iskolai rendes tanítót a pápai állami polgári iskolához, Eber Sándor sarospataki állami tanítóképző-intézet segédtanárt a bajai állami tanítóképző-intézethez, Egner Irén naszói állami elemi iskolai tanítónt a máramaros-szigeti állami elemi iskolához áthelyezte.

Pályázat. A sarospataki állami tanítóképző intézeten beléltendő segédtanári állásra pályázatot hirdettek.

Napirend.

Naptár: Péntek július 11. — Római katolikus: Pius pp. — Protestáns: Péld. — Göcög-óroz: (július 28.) Cir. és S. ev. — Zsidó: Thám. 6. — Nap ké: 3 óra 58 percek. — Nyugzók: 7 óra 39 percek. — Hold ké: 11 óra 06 percek déleltől — Nyugzók: 10 óra 38 percek este.

A miniszterek nem fogadnak. Nemzeti Szalon állandó kiállítás (Ferenciek-tere 8. sz.) d. e. 9 óratól este 7-ig. Beléptető 50 fillér.

Nemzeti Múzeum. Ásványtár Nyitva van déleltől 9 óratól 1 óráig. — Többi társi korona beléptődjaj meketintetők.

Országos Képtár az Akadémián déleltől 9—1-g. **Technológiai szpármezem** nyitva déleltől 9—1-g.

Mezőgazdasági Múzeum (Kerepesi-út 72. sz.) déleltől 9-10 l óráig.

Közeledési Múzeum a Városházán nyitva d. e. 9-10 l 12 óráig és délután 2—6 óráig.

Az új országzás kupaletarnok a lépcsőháza július 14-ikeg déleltől 9 óratól este 6 óráig 1 korona beléptődjaj mellett.

Egyetemi füvészkert az Üllői-uton déleltől 7 óratól 12 óráig és d. u. 2 óratól 7 óráig.

Állattér a Városházán nyitva egész nap. Beléptődjaj 60 fillér.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatósegéd, kereskedelmi szakfogyvart és keleti mintatár: V. kerület Váci-körút 32. szám alatt. Hivatalos órák: déleltől 9-10 óráig délután 2 óráig. Házai termékek állandó kiállítás és kereskedelem-örténeti-gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az új levetézettség áruitásokat is eszközöl) a városipar marcsarnokban nyitva: déleltől 9 óratól 12 óráig és délután 3 óratól 6 óráig. A külföldi kereskedések központ üzletvezetősége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság; V. Váci-körút 32. szám alatt.

Időjelzés.

— Az Országos Meteorológiai Intézet hivatalos jelentése.

Budapest, július 10.

Észak-Európa alacsony levegőnyomás borítja, amelynek egyik magva Dánia és a másik Oroszország felett van, a magas levegőnyomás pedig délnyugati Európát borítja. Európában a hőmérőketlvi viszonyok változatlanok maradtak. Jelentékeny esők voltak Skandináviában, Németországban, Ausztriában és Oroszországban. Hazánkban az idő változóképes és helyenkint csöng volt; zivatarokat a Dunántúlról jelentettek. **Küldés:** Váltakozó és meleg idő várható sokhojyűtt zivataros esőkkel.

Vizárlás.

	Jul. 10.	Jul. 10.	Jul. 10.	Jul. 10.
	10.	10.	10.	10.
Barátság	2.60	2.60	—	—
Bécs	0.95	0.94	—	—
Lina	1.12	1.08	—	—
Bécs	0.85	0.84	—	—
Pozsony	2.77	2.90	—	—
Prága	3.73	3.69	—	—
Budapest	3.88	3.84	—	—
Paks	3.79	3.25	—	—
Mohács	4.28	4.77	—	—
Gombos	5.49	4.45	—	—
Újvidék	6.11	5.05	—	—
Pancsova	4.99	4.57	—	—
Orsova	4.29	4.82	—	—
Magyarfálya	1.02	1.08	—	—
Zsolna	0.66	0.70	—	—
Trenčín	0.87	0.62	—	—
Szered	0.88	0.83	—	—
Sz. György	0.69	0.68	—	—
Bécs	0.48	0.48	—	—
Győr	3.15	3.08	—	—
Pécs	1.78	1.80	—	—
Kisvárd	0.73	0.82	—	—
Bécs	1.02	1.07	—	—
Kisvárd	3.65	2.90	—	—
Bécs	1.19	0.90	—	—
Zágráb	0.49	0.40	—	—
Győr	0.40	0.55	—	—
Mitrovica	2.81	2.70	—	—
Belgrád	0.83	0.25	—	—
Bratislava	1.02	1.44	—	—
Munkács	0.42	0.45	—	—
Homonna	0.24	0.24	—	—
Homonna	0.19	0.19	—	—
Ungvár	0.28	0.28	—	—

FŐVÁROSI NYÁRI SZÍNHÁZ.

Péntek, 1902. július hó 11-én.
Fedák Sári mint vendég.
Lili.

Énekes színmű 3 felvonásban. Irta: Hennequin és Millaud. Fordították Fái J. Béla és Evva Lajos Zsenéjét szerzette Hervé.
Kezdeté 7 órakor.

VÁROSLIGETI NYÁRI SZÍNHÁZ.

Péntek, 1902. július hó 11-én.
Gyöngyi Lszó vendégfőléptével.

A demokrata.
(Kuncz Lába Mór.)
Eredeti fővárosi életkép dalokkal és táncsal 4 felvonásban. Irta Feld Mátyas. Zeneje Barna Izától.
Kezdeté 7¹/₂ órakor.

Ős-Budavára.

Nyitva d. u. 6 órától reggeli 4 óráig.

Elite-estély
The Manhattan-Quartet
kalforniai utcai énekesek.

D'Aole-troupe a zenéljelenet; The Harrison angol dal és tánc; Janovsky-troupe kék-ékközös; Miss Gizella & Harry, tréfa duett; Bauer Róza operett énekesnő; The Masquarador's angol álarcos-tánc; The Wolokowsky-troupe orosz dal- és tánc és a többi előrangú specialitás.

A Binder-család
szentelés ingyenes mutatványai a 200 lábnyi sodronyon esti 8 és 12 órakor.

A. PRANDI mech. színháza.
Amerikai lovarda. Sok más szórakozás.
Belépődíj 1 korona.
Kedvezményes jegyek minden időszakban.
Holnap szombaton, nagy jótékonycélú ünnepély
PÁLMAY ILKA közreműködésével.

Amennyiben legújabb találmányu szabadalmazott férfiingek, rendkívül előszerettségükkel fogva az életünkben teljeszen kiszorították az előbbi szabásukat, a még raktáron levő nem szabadalmazott szabásu ingeinket igen kedvezményes árak mellett árusítjuk: fehér vagy színes darabja 2 frt, 3 drb 5:60 Cs. és kir. szab. fehérnemű-készítők:

VÉRTES és SEBESTYÉN
Budapest, IV., Muzeum-körut 15.

Budapesti Róser-tanintézet

Ötvenedik évfolyam. Tanulók száma 16135.
3 osztályu nyilvános felső kereskedelmi iskola. bizonyítványai az egyéves önkéntességre jogosítanak.
4 osztályu nyilvános polgári iskola. bizonyítványai államérvényesek.
Nevelő-internátus, bennlakó növendékek részére.
Beiratás: augusztus 30-tól szeptember 5-ig.
Értesítő kivetít: **Róser János** igazgató, Budapest, VI., Aradi-utca 10.

Férfiak ingyen kapnak

egy legújabb találmányu gyógyszer, melylyel az elgyengült erőt visszanyerhetik. Mindenki, aki eziránt ír, kap egy próbacsomagot, egy 100 oldalas könyvet postán, jól becsomagolva. Ez egy csodálatos csodagyógyász, mely már ezeket mentett meg, kik fiatalokri kihágások miatt neki betegségekben, syphilis és elgyengült férfierőben szenvedtek. E célből elhatározta az intézet, mindenkinek egy csomag gyógyszert felvilágosító könyvvel együtt ingyen küldeni. E háziszerrrel a baj odahaza gyógyítható és mindenki, a ki fiatalokri kihágások miatt neki betegségekben, szellemi gyengeségben vagy krónikus bajokban szenved, otthon gyógyíthatja magát. Ezen gyógyszerkövetlen hat azon szervekre, melyek erőt szükségelnek, és csodálatosan gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Orvek és fiatalok irhatnak a „Stato Medical Institut“-nak alantí címen, honnét nekik a csomag haladéktalanul megküldetik. Az intézet elsősorban azokat akarja megmenteni, kik kezelés miatt otthonukra nem hagyhatják el. A próbaküldemény bebizonyítja, hogy mily könnyen lehet a veszedelmes bajból otthon is megmenekülni. Az intézet nem tesz kivételeket. Mindenki írhat a gyógyszerért bárhonnt is magyarul, mire neki diszkreóció mellett egy gyógyszerküldeményt küldeték felvilágosító könyvvel együtt. Irjon azonban, A küldemény oly szépen van csomagolva, hogy tartalmát senki sem gyanítja. A levelek következőleg címzendők: Stato Medical Institute, 9. Elektrom Building, Fort Wayne, Ind., America és minden levél bérmentesítendő.

A nekünk bemutatott számlának megbízható, hiteles közszórárt folytatás ezen nevezésünök óta fennálló rendelő-intézet a legelőszörben ajánlható.

Rendelő-intézet Budapest, Andrásy-ut 24. az Opera mellett.

TITKOS BETEGSÉGEKET

hagyosfolyásokat és sokakat az önfertőztetés utó-baját, az elgyengült férfierő, magánálétek, a bujakor utókövetkezmenyekt, nőknél férfierővel, bármennyire állítok is, valamint mindazon női betegségeket, melyeknek a magtalanág egyik főokozója és borbetegségeket gyógyít új gyógymód szerint, biztos sikerrel, gyorsan és alaposan

Dr. Garai Antal

orvos, sebész, szemész és szülészet-udor, volt orvos, kir. oszt. főorvos.
RENDEL: naponta d. e. 10 órált egész délután 6 óráig, este 7 órált 9 óráig.
Díjazott levelekre legnagyobbn figyelemmel válaszoltak és gyógyszerrekről is gondoskodva lesz.

Nőknek külön váróterem.
Ugyanott megjelent és a szerzőnk: DR. GARAI ANTAL-nál megrendelhető **NÉPSZERŰ UZMUTATÓ** (már a 15-ik kiadásban megjelent) a női betegségekről és ezek észszerű gyógykezeléséről elnevezett könyv, volt ára 3 frt 60 kr., most csak 90 kr. A könyv jól becsomagolva lesz elküldve, 1 frt bukoldése mellett bérmenten vagy 90 kr. utánvét mellett.

Előkészítés alatt:

A MAGAS CS. KIR. KERESKEDELMI MINISZTERIUM TÁMOGATÁSA MELLETT MEGJELENIK EGY

TELJES • ÉS MEGBIZHATÓ CÍMJEYZÉKE EGÉSZ AUSZTRIÁNAK.

„Osztrák Központi Katasztere“

az összes kereskedelmi, gyári és ipari üzemeknek, összeállítva az ipar- és kereskedelmi kamarák által vezetett ipari kataszterek hivatalos adatai alapján.

- I. kötet Bécs tartalmaz circa 105,000 üzemet, bolti ára kötvé 13 kor.
- II. kötet Alsó-Ausztria tartalmaz circa 66,000 üzemet, bolti ára kötvé 14-60 kor.
- III. kötet Felső-Ausztria és Salzburg tartalmaz circa 50,000 üzemet, bolti ára kötvé 11-80 kor.
- IV. kötet Stájerország tartalmaz circa 47,000 üzemet, bolti ára kötvé 10 kor.
- V. kötet Karintia és Krajna tartalmaz circa 33,000 üzemet bolti ára kötvé 8 kor.
- VI. kötet Tengerpart és Dalmácia tartalmaz circa 28,000 üzemet, bolti ára kötvé 6-60 kor.
- VII. kötet Tirol és Vorarlberg tartalmaz circa 50,000 üzemet, bolti ára kötvé 12 kor.
- VIII. kötet Csehország (2 rész) tartalmaz circa 273,000 üzemet, bolti ára kötvé 32 kor.
- IX. kötet Morvaország és Szilézia tartalmaz circa 112,000 üzemet, bolti ára kötvé 25 kor.
- X. kötet Gácsország és Bukovina tartalmaz circa 120,000 üzemet, bolti ára kötvé 27 kor.

Teljes ár 160 korona.

A teljes mű (10 kötet) előfizetői a bolti ár 25%-át kapják engedményül.

Kimerítő prospektusokat ad a

Verlag des Oesterreichischen Central-Kataster

Wien, IX., Hörlgasse 5.

Az Athenaeum irod. és nyomdai r.-társulat kiadásában megjelent:

Az Olympos.

Görög-római mythologia. Függelékül a germán népek istentana. Serdültebb fiúk és leányok számára. Petücsos nyomán szerkesztette **Dr. GERÉB JÓZSEF.** Második átdolgozott kiadás 69 képpel. Ára füzve 5 K., díszes vászonköt. 7 K. Kapható a kiadó-társulatnál Budapest, VII. ker., Kerespesi-ut 54. és minden könyvkereskedésben.

Titkos betegségek

gyógyítására a specialista legjobban ajánlható számos éven át szerzett gasdag kórházi tapasztalatai alapján

Dr. FABINYI J.

v. kórházi orvos, specialista. Gyógyít legrövidebb idő alatt biztos sikerrel férfiaknál és nőknél: húgyvesztéást, hólyagbajokat, bujakáros sebeket, syphilit, ennek következményeit, makacs bürbajokat és az önfertőzésből támadt ideggyengeségeket. Meglepi az eredmény férfui gyengeségénél (impotentia) ugy fiatal, mint öregbebb egyéneknek. Levelekre díjtalanul válasz; kívánatra gyógyszerék. Lakás: Budapest, Erzsébet-körut 12. sz. (Béldány-utca sarok, 1. emelet). Bejárati a lépcsőnél. Külföldi várótermek. Rendelés délelött 9—3-ig, este 6—8-ig.

Utazási idény 1902.
A világ legszépebb utazóbb-érendjele és utazó készletel a legelőszörben a legkülönböztetettül.

TILLER MÓR ÉS TÁRSA

es. és kir. udvari szállítóknál Budapest, Belváros Váci-utca 35. szám. Képes árjegyzék minden ekkbólt ingyen és bérmenten.

ÁLLAMI FELÜGYELET ALATT!
Gerő Ferenc katonai előkészítő-iskolája az egyéves önkéntességi képesítő vizsgára. VI. Nagy János-utca 3. szám. Ezen több év óta fennálló és szép sikerrel működő iskola előkészít 6 és 10 hónapra terjedő tanfolyamon az önkéntességi vizsgára kíváló középiskolai tanárok közreműködésével olyan ifjakat, kik az önkéntességre jogosító érettségi bizonyítványt nem bírnak. Részletes ismertetők kívánatra küldeték. Az új tanfolyam szeptember 1-én kezdődik. Beiratás napokint délután 4—7 óráig. **UTÁJAZÁSI RÉSZÉRE INTERNÁTUS.**

Az „ATHENAEUM“ irodalmi és nyelvi részvételtárolat kiadásában megjelent:

Köszöntő-könyv.

Irta: Lenkel Henrik és Roboz Andor. Ára kötvé színes borítékkal 1 korona 40 fillér. Tartalmaz verses köszöntőket gyermekek részére, mindenféle alkalmakra, szülőkhöz, nagyszülőkhöz, mindenféle rokonhoz, barát-hoz, ismerőshöz, tanítóhoz stb. Kapható a kiadó-társulatnál Budapest, VII., Kerespesi-ut 54. szám, és minden könyvkereskedésben.

AZANKER

élet- és járadék-biztosító-társaság. Magyarországi vezérképviseléség: BUDAPEST, VI., kor., Deák-tér 6. szám (Anker-udvar), a társaság saját házában. Alapított 1858.

Összes vagyon 145 millió korona
Biztosítási állomány 511 millió korona
Eddigi kifizetések 242 millió korona
A nyereségy-részesítéssel biztosítottak vegyes és haláleseti biztosításoknál A osztályok szerint — ugy mint 26 év óta állandóan — az évi biztosítási díj 25%-át kapták készpénzben kifizetve, míg a vegyes és takarékpénztári biztosításoknál B osztályok szerint (évenként emelkedő osztalék) a biztosítás kezdete óta befizetett összes díjak 3¹/₂-a, ugmint a biztosítási tartam

3 év.	4 év.	5 év.	6 év.	7 év.	8 év után
9 ¹ / ₂ %	12 ¹ / ₂ %	15 ¹ / ₂ %	18 ¹ / ₂ %	21 ¹ / ₂ %	24 ¹ / ₂ %

fizetettől ki készpénzben.
Előnyös kiházásitási és vegyes biztosítások.
Prospektusmal és felvilágosítással szolgál a fenti magyarországi vezérképviseléség, (hová ügykezőknek irást ajánlatok is intézendők), valamint a kéremek ügykezők.

